

**CENTRUM
HOUT**

Jaarverslag 2018

Jaarverslagen

- 7** **Centrum Hout**
Federatieve Vereniging Centrum Hout
- 26** **NBvT**
Nederlandse Branchevereniging
voor de Timmerindustrie
- 54** **VVNH**
Koninklijke Vereniging van
Nederlandse Houtondernemingen

Interviews

- 4** **Paul van den Heuvel**
Directeur Centrum Hout
- 24** **Marco Wijma**
Voorzitter Centrum Hout namens NBvT
- 52** **Wirt Groen**
Voorzitter VVNH, bestuurslid Centrum Hout
- 58** **Ad van der Heijden**
Voorzitter Sectie Naaldhout
- 61** **Erik Leeuw**
Voorzitter sectie Hardhout
- 64** **Michiel Verbraak**
Voorzitter sectie Plaatmateriaal

Cijfers

- 8** **Branchegegevens**
Leden aantallen en personeel
- 15** **Duurzaamheidsrapportage**
Resultaten van jaarlijkse duurzaamheidsmonitoring

Voor u ligt het eerste jaarverslag van de Federatieve Vereniging Centrum Hout, oftewel Centrum Hout. De jaarverslagen van de leden van Centrum Hout, te weten de Nederlandse Branchevereniging voor de Timmerindustrie (NBvT) en de Koninklijke Vereniging Van Nederlandse Houtondernemingen (VVNH) maken hier integraal deel van uit. Tezamen geven ze een volledig beeld van alle gezamenlijke maar ook separate activiteiten van de drie organisaties die in 2018 zijn ondernomen.

Interview

Paul van den Heuvel, directeur Centrum Hout

De start van Centrum Hout was het hoogtepunt van 2018. Na enkele jaren van voorbesprekingen hebben de VVNH en NBvT hierin hun krachten gebundeld om de slagkracht van het houtvak te vergroten. Het leggen van het fundament was daarbij essentieel: het is de springplank om hoog te kunnen reiken. En het leggen van een fundament moet z'n tijd hebben. Directeur Paul van den Heuvel: "Daarom was 2018 een overgangsjaar waarin we zijn gestart met het opzetten van de nieuwe organisatie. Het eerder door de NBvT en VVNH vastgestelde organisatieplan voor het Centrum Hout vormde daarbij de leidraad. Het samenvoegen van beide secretariaten, het op elkaar afstemmen van de activiteiten gericht op de Centrum Hout-, maar ook op de eigen verenigingsdoelstellingen, een keuze maken voor en het voorbereiden van de Centrum Hout-vestigingslocatie, zijn de belangrijkste zaken waaraan veel aandacht is besteed."

"De culturen, structuren en werkwijzen van beide verenigingen ver-

schillen weliswaar, maar het zijn de hout en houtproducten en alle activiteiten en aandachtspunten, die de organisaties en de leden met elkaar verbinden." Voor de gezamenlijke juni-ledenvergadering van VVNH en NBvT is als handvat voor de leden het startdocument 'Centrum Hout, een vliegende start' opgesteld. Hierin staan de zes doelstellingen verwoord als stippen op de horizon. Drie ervan krijgen in aanvang de nadruk: 5% groei van hout in de bouw ten opzichte van andere materialen, duurzaam hout de norm in 2020 en Centrum Hout hét aanspreekpunt voor hout(producten).

Natuurlijk speelden bij het samengaan ook praktische argumenten, zoals financiële, logistieke en synergetische voordelen een rol. "Bovendien moet de boodschap van de komende jaren een aanzuigende werking hebben op bedrijven die nog geen lid zijn. Maar ook is er het signaal naar andere houtorganisaties zich aan te sluiten. Dan wordt de boodschap van het Centrum Hout en daarmee van de houtsector nog gezaghebbender."

Het tij zit mee. "Er zijn legio haakjes waaraan wij onze boodschap kunnen ophangen, zoals het Klimaatakkoord en het overheidsprogramma 'Nederland Circulair in 2050'. De noodzaak om zwaarder in te zetten op duurzaam geproduceerde hernieuwbare materialen en CO₂-opslag spelen hout en houtproducten nadrukkelijk in de kaart."

Tijdens de gezamenlijke november-ledenjaarvergadering zijn drie speerpuntprojecten gepresenteerd om de 5%-doelstelling te halen: diverse projecten van de Sectie Kozijnen, 'Meer Houtskeletbouw' en 'Actieplan Hout in de GWW 2.0'. Streven is per jaar 10.000 hsb-nieuwbouwwoningen, inclusief ramen en kozijnen, trappen en gevelbekleding, en 10% meer hout in de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW) te realiseren. Het Actieplan Bos en Hout is overgegaan in de Klimaatcoalitie Bos & Hout, waarvan Van den Heuvel trekker is van het onderdeel 'Meer met hout'. Duurzaam bosbeheer en het gebruik van duurzaam geproduceerd hout zijn

belangrijke uitgangspunten. "Vanuit het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer en met de diverse convenantpartners blijven we ons inzetten voor en richten op de ambitieuze doelstelling van alleen duurzaam hout."

"Als koepelorganisatie zorgt Centrum Hout voor de algemene belangenbehartiging en de gezamenlijke boodschap. Het is noodzakelijk dat de secties en ook de leden zelf initiatieven ondernemen, die daarop aansluiten. Dat twaalf hardhoutbedrijven met het 'Actieplan Hout in de GWW' samen met Twynstra Gudde respons hebben gevonden bij Rijkswaterstaat is daar een prachtig voorbeeld van."

Marketing, communicatie en PR zijn wezenlijke ondersteunende activiteiten. "In 2018 hebben we hiervoor een marketingbureau opdracht gegeven om een meerjarig marketingplan op te stellen. Op de junivergadering van 2019 worden de eerste uitingen gepresenteerd, waarna de uitvoering stevig van start zal gaan. We hebben er zin in!"

“

**Er zijn legio haakjes
waaraan wij ons verhaal
kunnen ophangen.”**

**CENTRUM
HOUT**

De Federatieve vereniging Centrum Hout, oftewel het Centrum Hout is op 1 januari 2018 gestart. De statuten zijn op 8 juni 2018 notarieel bekrachtigd. Onder leiding van de directeur, Paul van den Heuvel, en aangestuurd door de voltallige besturen van de NBvT en VVNH zijn van begin af aan alle relevante activiteiten geïnitieerd die voor een goede start en samenwerking noodzakelijk zijn. Centrum Hout heeft daarmee in 2018 een 'vliegende start' gemaakt.

Lidbedrijven

NBvT

Op 31 december 2018 heeft de Nederlandse Branchevereniging voor de Timmerindustrie 180 leden. In 2017 waren dat er 175.

VVNH

Op 31 december 2018 heeft de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen 112 leden. In 2017 waren dat er 110.

Centrum Hout

Op 31 december 2018 tellen de leden van de Federatieve Vereniging Centrum Hout gezamenlijk 292 lidbedrijven.

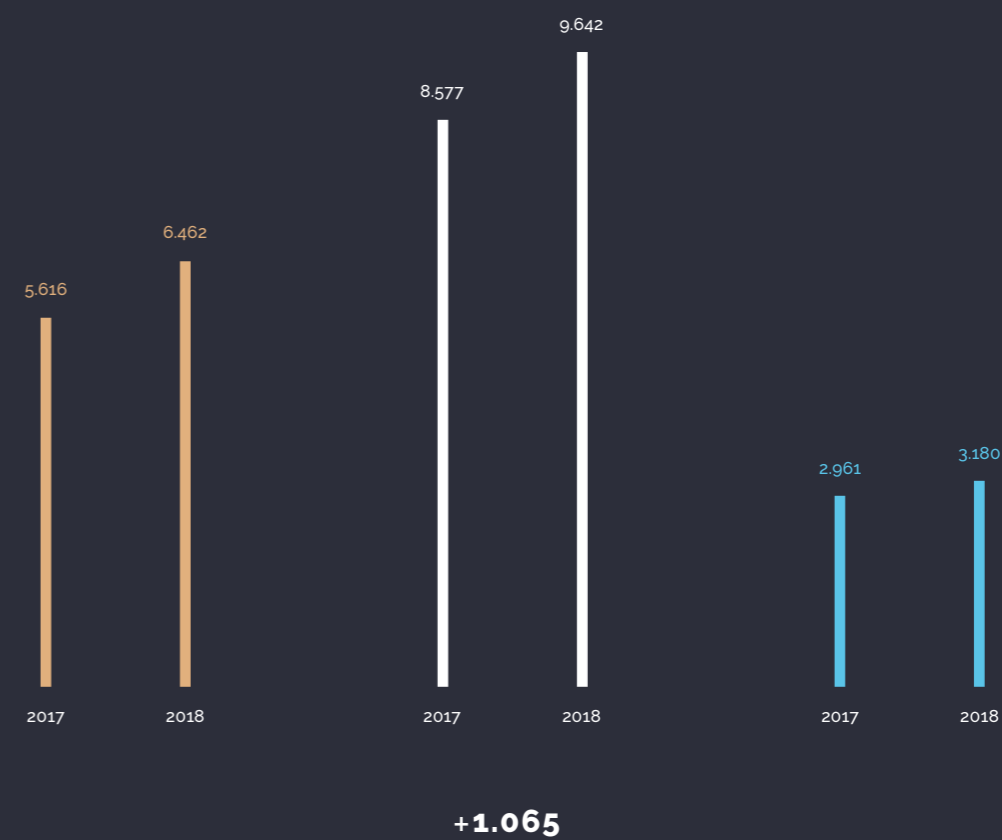
Personeelsleden

NBvT

De lidbedrijven van de NBvT hebben op 31 december 2018 gezamenlijk 6.462 personeelsleden. In 2017 waren dat er 5.616.

VVNH

De lidbedrijven van de VVNH hebben op 31 december 2018 gezamenlijk 3.180 personeelsleden. In 2017 waren dat er 2.961.

Centrum Hout

Op 31 december 2018 tellen de leden van de Federatieve Vereniging Centrum Hout gezamenlijk 9.642 personeelsleden.

Centrum Hout – Een vliegende start

Het afgelopen jaar stond met name in het teken van het optuigen van en invulling geven aan de activiteiten van het Centrum Hout. Centrum Hout heeft in 2018 gewerkt aan en zal in 2019 werken aan de volgende doelstellingen:

1. Meer hout in de bouw: In 2020 is het marktaandeel hout en houtproducten in de bouw ten opzichte van andere materialen met 5% toegenomen.
2. In 2020 is duurzaam geproduceerd hout de norm in Nederland.
3. Het Centrum Hout beïnvloedt relevante – politieke – besluitvormingsprocessen.
4. Het Centrum Hout is hét aanspreekpunt voor hout en houtproducten in Nederland.
5. De ondernemingen achter het Centrum Hout beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel met de juiste vakkennis.
6. In 2020 zijn veiligheid, gezondheid en welzijn in de bedrijfstak verder versterkt.

In juni werd hiertoe het geslaagde seminar ‘Toekomstbestendig bouwen met hout’ georganiseerd, met sprekers van onder meer Aedes, Bouwend Nederland en de TU Eindhoven/SHR.

In de tweede helft van het jaar zijn de plannen voor de komende tijd verder ontwikkeld en goedgekeurd door de leden. Het komend jaar zal in het teken staan van het uitrollen van de activiteiten uit de diverse plannen.

Hout en houtproducten; CO₂, duurzaamheid en circulariteit

Klimaatbijdrage houtsector: 0,3 Mton CO₂ besparing

Door duurzaam geproduceerd hout toe te passen, dragen we bij aan het oplossen van het klimaatprobleem. Dat weten we zelf, maar dit moet ook bij de politiek goed tussen de oren komen te zitten. De hoofdlijnen van het Klimaatakkoord zijn voor de zomer gepresenteerd en wor-

den nu verder uitgewerkt. Vanuit Centrum Hout vinden we het belangrijk dat er in die uitwerking voldoende aandacht is voor (geïmporteerd) duurzaam geproduceerd hout. Centrum Hout heeft belangrijke partijen rondom het Klimaatakkoord daarom een concreet voorstel gestuurd dat zwaar inzet op het gebruik van meer duurzaam geproduceerd hout en houtproducten. Deze Centrum Hout documenten, te weten: ‘Factsheet duurzaam hout & het klimaat in Nederland’ en het position paper ‘Klimaatbijdrage van duurzaam geproduceerd hout’ zijn onder de aandacht gebracht van de zogeheten klimaattafels, de politiek en relevante organisaties. De heer Pieter van Geel, voorzitter van de Klimaattafel Landbouw & landgebruik, heeft de documenten op 8 oktober jl. in ontvangst genomen. Het resultaat van de verspreiding van de documenten is dat er een Kamervraag gesteld is over de rol van biobased materialen in het klimaatakkoord en dat plannen om het toepassen van hout te stimuleren worden meegenomen in de uitwerking. De documenten zijn vanzelfsprekend ook binnen de beide verenigingen verspreid.

Actieplan Bos en Hout werd in 2018 De Klimaatcoalitie Bos en Hout

Zowel de NBvT als VVNH, medetekenaars van het Actieplan Bos en Hout, hebben zich het afgelopen jaar gericht op de uitvoering van het onderdeel 'meer met hout'. Hoewel het Actieplan leunt op 3 pijlers, te weten 'meer bos', 'meer met bos' en 'meer met hout' kreeg 'meer bos' – oftewel 100.000 ha bos in Nederland erbij – veel publiciteit. De vraag waar in Nederland deze arealen zouden moeten worden gerealiseerd hield met name de provincies bezig. Voor de uitvoering van het plan werd de samenwerking omgedoopt tot 'Klimaatcoalitie Bos en Hout'. Op 8 oktober vond in de Kemphaan te Almere een bijeenkomst plaats waar de resultaten tot op dat moment zijn gepresenteerd. De aandacht gaat nu nog met name uit naar Nederlands bos en hout en aangezien de Nederlandse consumptie van hout en houtproducten voor ca. 90% bestaat uit import is het zogeheten Klimaatberaad – dat de invulling van het Klimaatakkoord begeleidt – door het Centrum Hout geïnformeerd over de consequenties van het uitsluiten binnen de rekensystematiek van geïmporteerd duurzaam geproduceerd hout en mondiaal duurzaam bosbeheer voor het klimaat.

Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer

Op initiatief van de VVNH en NBvT ondertekenen minister Lilianne Ploumen (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en 23 partners uit overheid, kennisinstellingen, ngo's, bedrijfsleven en vakbonden in maart 2017 het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer. Dit convenant is het vervolg op de tot 2015 lopende Green Deal Stimuleren Duurzaam Bosbeheer. Het nieuwe convenant streeft naar het verder verduurzamen van de Nederlandse houtmarkt, waarbij het accent ligt op (tropisch) loofhout. Het ministerie BuZa heeft voor de uitvoering van het Convenant € 194.000,- aan de Stichting Bewust met Hout beschikbaar gesteld. Het Conve-

nant heeft 4 werkgroepen: IMVO Risico's, Handelsketen, Communicatie en Business Case. De diverse werkgroepen en de stuurgroep kwamen in het verslagjaar in totaal 20 keer voor overleg bijeen. In 2018 is de website van Bewust met Hout vernieuwd en is een jaarverslag over het eerste jaar verschenen. Eind november vond het interessante seminar 'Bevorderen Duurzaam Bosbeheer' plaats, waar deelnemers met elkaar in gesprek gingen over hoe de doelstellingen van het convenant sneller kunnen worden bereikt.

De werkgroepen van het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer hebben in 2018 in het teken van verdere verdieping gestaan. Vanuit de Werkgroep Handelsketen is gedetailleerd onderzoek gedaan naar welke bepalingen binnen de CoC standaarden van FSC en PEFC momenteel bij bedrijven voor frustratie zorgen. Uit het rapport kwam een aantal concrete knelpunten naar voren waarmee FSC en PEFC aan de slag zijn gegaan. Dit heeft geresulteerd in een Guidance Document van FSC en PEFC, dat naar verwachting in 2019 zal worden afgerond. Naar aanleiding van het rapport is er overleg gevoerd met diverse grote spelers in de markt om tot mogelijke andere praktische oplossingen te komen. De werkgroep dringt bij FSC en PEFC aan om tot structurele vereenvoudiging van de handelsketencertificering te komen. Een vereenvoudigde standaard kan getest worden middels een pilot in de sector. De ontwikkelingen rondom STIP door de

werkgroep worden nauwlettend gevolgd.

Door de Werkgroep IMVO risico's is opdracht gegeven om een analyse uit te voeren in hoeverre de standaarden van FSC en PEFC (internationale en nationale bosstandaard en CoC) de OESO richtlijnen, UNGP's en ILO conventies afdekken. In 2019 worden de resultaten van het onderzoek verwacht. Op basis van de resultaten van het onderzoek, zal de werkgroep verdere acties initiëren.

De Werkgroep Communicatie heeft een workshop gevolgd om meer vanuit de doelgroep te denken. Vervolgens is een plan opgesteld om via een Award/Challenge het onderwerp onder de aandacht te brengen bij inkopers werkzaam bij gemeenten. Dit plan wordt uitgewerkt in 2019. In het verslagjaar zijn artikelen geschreven voor verschillende (vak-)bladen.

In de Werkgroep Business Case is de studie naar kansen en knelpunten voor de business case van duurzaam bosbeheer eind 2018 inhoudelijk afgerond, de publicatie van het rapport volgt in 2019. Op basis van de kansen en knelpunten beschreven in het rapport zijn twee pilotvoorstellen geformuleerd die bijdragen aan het versterken van de business case voor duurzaam bosbeheer. De voorstellen zullen in 2019 met een financieringsverzoek aan het nieuwe Fonds Verantwoord Ondernemen worden voorgelegd.

Duurzaamheidsresultaten VVNH en NBvT 2018

Over 2018 zijn de leden van de VVNH en NBvT evenals voorgaande jaren verzocht hun duurzaamheidscijfers aan Probos aan te leveren. Voor de leden van de VVNH is het een jaarlijkse verplichting, die de leden zich jaren terug zelf hebben opgelegd. Voor de NBvT-leden is het opgeven van de cijfers vrijwillig. Als initiatiefnemers van het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer vormen – naast de inspanningen van de individuele leden, van beide organisaties – de activiteiten van het convenant, de basis voor het verder verhogen van het aandeel duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt. Het moet een vanzelfsprekendheid worden dat als je in Nederland houtproducten koopt, ze gemaakt zijn van duurzaam geproduceerd hout.

De analyse die Probos van de resultaten van de VVNH-leden heeft gemaakt, laat zien dat er in 2018 bijna 1,8 miljoen m3 aan naaldhout, hardhout en plaatmateriaal door de leden is geïmporteerd. Hiervan was 92% voorzien van een CoC-certificaat voor duurzaam bosbeheer. T.o.v. 2017 is dit overall percentage nagenoeg onveranderd. Wat echter opvalt is dat de duurzaamheidspercentages naaldhout en plaatmateriaal verder stegen en dat het percentage tropisch hardhout t.o.v. 2017 daarentegen licht daalde. Hiermee worden de signalen die de leden hierover gedurende het jaar meldden bevestigd. Het duurzaamheidspercentage gematigd hardhout

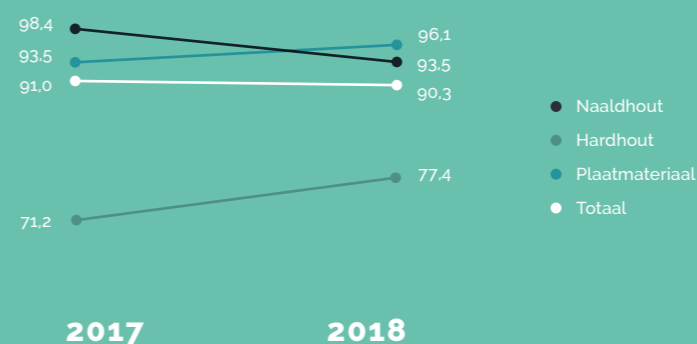
steeg in 2018 t.o.v. 2017. De volledige Probos rapportage 2018 is te vinden op www.vvnh.nl. De belangrijkste resultaten staan hiernaast weergegeven.

Zoals gezegd is het aanleveren van gegevens voor de leden van de NBvT vrijwillig. Toch heeft een kwart van de NBvT-leden over 2018 gegevens aangeleverd. Wat opvalt is dat ook NBvT-leden hout en plaatmateriaal importeren, maar dan hoofdzakelijk vanuit Europa. Het hout en plaatmateriaal dat op de Nederlandse markt wordt gekocht komt qua duurzaamheidspercentages grotendeels met de VVNH percentages overeen.

Duurzaamheidsresultaten

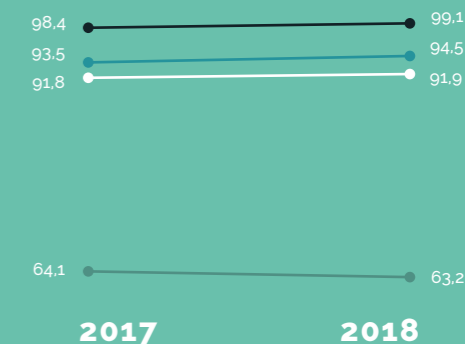
NBvT

Aandeel met CoC-certificaat voor duurzaam bosbeheer van import en inkoop op de Nederlandse markt door NBvT-leden.

VVNH

Aandeel met CoC-certificaat voor duurzaam bosbeheer van geïmporteerde houtvolumes door VVNH-leden.

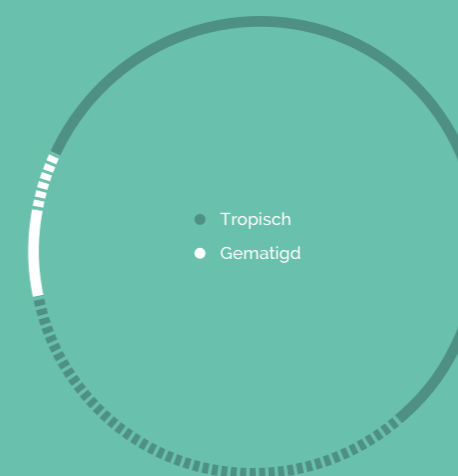

Tropisch en gematigd loofhout

Verdeling van import tropisch en gematigd loofhout en aandeel met CoC-certificaat door NBvT- en VVNH-leden in 2018.

10,2% gematigd

Van dit deel is 59,7% met CoC-certificaat

89,8% tropisch

Van dit deel is 63,6% met CoC-certificaat

Circulaire economie

Centrum Hout nam het afgelopen jaar deel aan verschillende overleggen over circulaire economie (CE). Het Ministerie van I&W / RWS is verantwoordelijk voor het uitvoeren van beleid rond circulaire economie en is ook zelf als grote opdrachtgever aan zet om invulling te geven aan klimaatbeleid en CE binnen zijn eigen projecten. De inzet van Centrum Hout is het positioneren van hout en houtproducten als klimaat- en milieuvriendelijk materiaal, dat ook volledig voldoet aan de eisen van CE. Resultaat hiervan is dat er een groot aantal houttoepassingen als wegportalen, geleiderail, damwanden etc. is opgenomen in adviesrapporten. Zo staan houttoepassingen serieus op de agenda als het gaat om inpassing in toekomstige GWW en infraprojecten.

Actieplan Versterking hout in de GWW

In het kader van het Actieplan 'Versterking hout in de GWW' werden de nodige artikelen geschreven in verschillende vakbladen. De artikelen beschreven de milieuvoordelen van hout in de grond-, weg- en waterbouw (GWW) en de winst die opdrachtgevers voor hun klimaatdoelstellingen en circulaire economie kunnen halen door het gebruik van hout. De VVNH sloot zich officieel aan als deelnemer van de Green Deal Duurzame GWW

In de komende periode zal ook veel aandacht uitgaan naar het opleveren van meer LCAs.

In 2018 is tevens een ketenoverleg georganiseerd om de kansen voor houtproducten te vergroten. RWS zal aandacht besteden aan de voordelen van hout en houtoepassingen in GWW en infra op de RWS-stand tijdens de beurs Infratech2019, die gehouden wordt van 15 t/m 18 januari 2019 in Ahoy Rotterdam. Platform Circulair Bouwen 23 is het gremium waar gewerkt wordt aan het definiëren van Circulair Bouwen, het meetbaar maken van circulariteit en het archiveren van data. Centrum Hout is actief betrokken bij de verschillende werkgroepen om hout en houtproducten goed te positioneren.

en er werden lunchlezingen gehouden bij diverse toonaangevende civiele ingenieursbureaus. Deze lezingen werden door de adviseurs gekenmerkt als eye-openers en zeer goed gewaardeerd. Ook werden lezingen verzorgd bij diverse publieke organisaties. De initiatiefnemers van het Actieplan willen de activiteiten ook na 2018 voorzetten; het Actieplan Hout in de GWW 2.0 is in ontwikkeling.

Seminar toekomstbestendig bouwen in Groningen.

Houtskeletbouw is een uitermate geschikte bouwmethode om op een betrekkelijk eenvoudige wijze een gecertificeerd aardbevingsbestendig gebouw te realiseren. Door de relatief geringe massa van een houtskeletbouwconstructie zijn de krachten op de constructie ten opzichte van een zwaar gebouw veel minder. Om dit voordeel onder de aandacht te brengen is op 20 maart 2018 in samenwerking met BuildinG op het Zernike-terrein in Groningen een seminar georganiseerd voor professionele partijen in de bouw. De totale opkomst met 80 deelnemers

was goed en alle partijen – architecten, gemeenten, woningbouwcorporaties, HSB-producenten en aannemers – waren vertegenwoordigd.

Naast plenaire sessies met goede sprekers en boeiende onderwerpen, zijn meerdere workshops gegeven over verschillende thema's. Het geheel stond onder leiding van de dagvoorzitter Jos Lichtenberg, die daarnaast ook een workshop heeft verzorgd. Landelijk heeft het seminar aandacht gekregen in vakbladen en op social media.

Milieunormen & Regelgeving

Centrum Hout was in 2018 actief betrokken bij de herziening van de norm EN 15804 en harmonisatie met een andere Europese norm (PEF). Deze norm is zeer belangrijk, omdat die de basis is voor milieurapportage van producten en gebouwen. Centrum Hout was als deskundige via de Nationale schaduwcommissie betrokken bij het intensieve proces. Begin 2019 zal definitief gestemd kunnen worden over deze norm. Tevens was Centrum Hout vertegenwoordigd in de NEN-norm-commissies Hout en Technische Grondslagen Bouw en heeft zich gebogen over zaken als "duurzaamheidstesten", "sorteerregels" en rekenregels Eurocode 5. Verder was Centrum Hout actief betrokken bij activiteiten van de Werkgroep Sustainability en de Task Force LCA van CEI-Bois waar EU-regelgeving kritisch wordt gevolgd en, waar nodig, op wordt geacteerd. Centrum Hout had verder zitting in de beleidscommissie onder leiding van Stichting Bouwkwaliiteit (SBK) en was betrokken bij de optimalisatie van de Nationale Milieudatabase en de positionering van hout en houtproducten daarbinnen. De 'LCA Noord Amerikaans loofhout' werd afgerond en voor review aangeboden, zodat deze Levenscyclusanalyse in de Nationale Milieudatabase als basisprofiel kan worden opgenomen.

Overige Activiteiten

Naast bovenstaande activiteiten gaf Centrum Hout ook in 2018 weer invulling aan de Houtinformatielijn en het Houtspreekuur. De Houtinformatielijn heeft door het aantrekken van de markt meer vragen gekregen dan vorig jaar. De meeste vragen gingen over gevelbekledingen, brand en bouwen in hout. Tijdens het Houtspreekuur staan met name projecten, houtkeuzes en optimalisering van detaillering op de agenda. Beide instrumenten blijven goed gewaardeerd.

Marketing en communicatie

De afdeling marketing en communicatie is druk doende geweest de contouren te schetsen van het marketing- en communicatiebeleid van Centrum Hout.

In de eerste helft van 2018 is veel aandacht uitgegaan naar het ontwikkelen van de huisstijl van Centrum Hout. Een afvaardiging van de secties Jong Management van beide lidverenigingen heeft zich over de diverse voorstellen mogen buigen. Uit de consultatieronde kwam uit verschillende gepresenteerde opties een duidelijke winnaar naar voren. De nieuwe huisstijl voorziet in een mooi en krachtig logo.

Tijdens de ALV op 7 juni werd de huisstijl van Centrum Hout gepresenteerd. Leden en genodigden kregen door middel van een korte film een sfeerimpressie van de doelen die de federatieve vereniging zich heeft gesteld. Ook is aan de leden het beleidsdocument 'Met een vliegende start' uitgereikt. Daarnaast is in november de landingspagina van Centrum Hout online gegaan. Deze landingspagina vangt bezoekers op en verwijst door naar belangrijke (micro)sites van de aangesloten verenigingen. De landingspagina zal te zijner tijd worden vervangen door een volwaardige internetsite.

In september kwam de marketingcommissie Centrum Hout voor het eerst bijeen. Deze commissie bestaat uit zes leden; drie van de commissieleden komen uit de gelederen van de VVNH, de drie andere leden hebben hun wortels in de NBvT. In nauwe samenwerking met het Hoofdbestuur Centrum Hout, is, na een selectieprocedure, marketingbureau BIG Amsterdam benaderd voor het maken van een strategisch marketingplan. Dit plan moet de komende jaren alle door Centrum Hout gestelde doelstellingen gaan ondersteunen. Het strategisch marketingplan wordt in de eerste helft van 2019 opgeleverd en het bepaalt de richting van de gezamenlijke marketingactiviteiten.

Organisatorische zaken

Besturen Centrum Hout, NBvT en VVNH

Statutair is vastgelegd dat het bestuur Centrum Hout in aanvang bestaat uit de voltallige besturen van de beide lidverenigingen. Het bestuur van Centrum Hout, bestaande uit 13 bestuursleden, vergaderde onder voorzitterschap van de heer Marco Wijma, tevens voorzitter van de NBvT, officieel driemaal. De NBvT- en VVNH-besturen vergaderden daaraan voorafgaand separaat. Op 12 september vergaderden de beide besturen met delegaties van alle NBvT- en VVNH-sectiebesturen over het uit te zetten beleid voor 2019. De resultaten van deze vergadering werden tijdens de ledenvergadering op 1 november 2018 aan de leden van beide organisaties gepresenteerd.

Centrum Hout-, NBvT- en VVNH-ledenvergaderingen

De verenigingen hielden hun ledenvergaderingen op 7 juni in het Nationaal Militair Museum te Soesterberg en op 1 november in het Spoorwegmuseum te Utrecht. De NBvT- en VVNH-leden vergaderden eerst separaat om vervolgens samen te komen tijdens de Centrum Hout ledenvergadering.

Tijdens de ledenvergadering op 7 juni is het team Centrum Hout voorgesteld, oftewel de medewerkers van NBvT en VVNH die tezamen het Centrum Hout secretariaat vormen. Het openbare deel van de ledenvergadering in juni stond in het teken van 'Toekomstbestendig bouwen met hout'. Dit seminar werd georganiseerd ter ere van de eerste officiële algemene ledenvergadering van de federatieve vereniging. Leden en genodigden hoorden daar meer over de doelstellingen en de

toekomstplannen van Centrum Hout. Ook is de nieuwe huisstijl gepresenteerd. Aardbevingsbestendige bouw, duurzaamheid en circulariteit waren hier de belangrijkste onderwerpen. Sprekers waren onder meer van Aedes, Bouwend Nederland en de TU Eindhoven/SHR. Naast VVNH en NBvT leden namen stakeholders van onze branche deel aan het succesvolle seminar.

Hiermee werd de eerste stap gezet voor het realiseren van de doelstellingen van het Centrum Hout.

De ledenvergadering op 1 november in het Spoorwegmuseum stond in het teken van de te realiseren Centrum Hout doelstellingen. Hoe en op welke wijze zorgen de leden VVNH en NBvT er gezamenlijk voor dat de vastgestelde doelstellingen van het Centrum Hout worden gerealiseerd.

Het marketingbureau BIG Amsterdam presenteerde zijn ideeën voor een meerjarige marketingstrategie. Na de presentatie zijn er drie projecten gepresenteerd die in 2019 gericht zijn op o.a. de doelstelling '5% marktaandeelvergroting t.o.v. alternatieve materialen', te weten 'Project Sectie Kozijnen', 'Actieplan Hout in de GWW 2.0' en 'Meer Houtskeletbouw'. Naast de presentaties zijn de begrotingen 2019 van de drie organisaties – in één overzicht – naast elkaar gepresenteerd. De begrotingen zijn door de leden – incl. de genoemde projecten – goedgekeurd onder de voorwaarde dat de leden die zakelijk belang hebben bij de positieve resultaten van de projecten ook bereid moeten zijn om hieraan apart financieel bij te dragen.

Werkorganisatie Centrum Hout

Naast de inhoudelijke onderwerpen die u in dit jaarverslag leest, is er 'achter de schermen' in 2018 door het secretariaat gewerkt aan het tot stand komen van de nieuwe werkorganisatie. De belangrijkste onderwerpen hierbij in willekeurige volgorde waren: Automatisering: het bureau Verdel werd ingeschakeld om een nieuw automatiseringssysteem voor Centrum Hout, NBvT en VVNH op te zetten, zodat alle medewerkers – maar ook bestuursleden – vanuit 'the cloud' snel en eenvoudig kunnen werken en van informatie kunnen worden voorzien. Voorbereidingen pand Almere: Aangezien de beide besturen besloten het Centrum Hout in het VVNH-pand te Almere Buiten te huisvesten, is binnenhuisarchitecte Heleen Rombouts verzocht om voorstellen te doen om het kantoorpand in Almere-Buiten aan de wensen van de organisaties (Centrum Hout, HOC, NBvT,

SSWT, STIFA en VVNH) en het personeel aan te passen. Het kantoorpand zal in 2019 door genoemde organisaties in gebruik worden genomen. NBvT-pand: Met het besluit de werkorganisatie in Almere-Buiten te huisvesten, komt het NBvT-pand na de verhuizing vrij voor verhuur. Een kantorenverhuurmakelaar is gevraagd om hierin te bemiddelen. Functieprofielen en weging: In het kader van onderlinge afstemming zijn van alle medewerkers nieuwe functiebeschrijvingen opgesteld, die vervolgens door Bureau Zuidema zijn gewogen. De resultaten daarvan zijn / worden doorgevoerd. Personele wijzigingen: Eind 2018 hebben Gerrit Buitenhuis en Monique Fledderman de NBvT verlaten vanwege het aanvaarden van een nieuwe baan. Ook Corinne Sleeking koos voor andere bezigheden buiten de NBvT. De vacante functies zijn / worden begin 2019 ingevuld.

Interview

Marco Wijma, voorzitter Centrum Hout namens NBvT

“De houthandel praat over materiaal en denkt in eigenschappen, de timmerindustrie over producten en in functionaliteiten.” Zo resumeert Marco Wijma, voorzitter Centrum Hout namens NBvT, de verschillende culturen van VVNH en NBvT. “Het was daarom een hele opgave beide organisaties samen te voegen. Maar allemaal staan we voor hout, en dat is de drijvende kracht. Centrum Hout is vooral een marketing- en lobbyinstrument om alle belemmeringen die er nog voor het materiaal bestaan, weg te nemen.” Daarom was de timmerindustrie ook in 2018 weer vertegenwoordigd in diverse nationale en Europese normcommissies.

In 2018 ging de aandacht van het secretariaat voor een belangrijk deel uit naar het inrichten van de organisatie, met de personele herschikking van de organisatie en de herhuisvesting (2019) in Almere-Buiten. “Daarnaast zijn we druk bezig geweest met het gezamenlijke marketingplan om hout als onmisbaar product in de circulaire economie te situeren. We

leveren technisch perfecte producten, dus we kunnen daarmee snel de markt op.”

Toch kleeft er bij de diverse klantgroepen aan hout, ook in het verslagjaar, een negatief imago vanwege het vermeende onderhoud. De kunststofbranche maakt gebruik van die op onjuiste informatie gebaseerde vooroordelen. “Hout blijft te veel in het oog van de orkaan zitten. Dat moet veranderen, circulariteit – met nadruk op de biologische kringloop – moet het verschil gaan brengen. Bovendien worden verfsystemen trouwens steeds beter, met een onderhoudscyclus van tien, vijftien jaar. Een biobased verf met eenzelfde onderhoudscyclus is in aantocht. Dat is belemmeringen wegnemen! En we gingen in 2018 in gesprek met VHN en AVIH over samenwerking op verduurzamingsgebied, in het bijzonder met inlands hout.”

“De vooruitzichten voor het behalen van de doelstelling voor de groei van het marktaandeel van hout en houten producten met 5%, lijken goed. Hoewel hardnekkige vooroordelen over hout

dus nog steeds de ronde doen, is en blijft hout een populaire grondstof in de bouw. Het blijft in dit licht vreemd dat hout als enige bouw materiaal z'n duurzaamheid moet aantonen. De verdere uitbouw van houtkennis, inclusief LCAs, is van eminent belang. We hebben niet voor niets de doelstelling voor Centrum Hout gesteld dat daar alle kennis van hout en houtproducten aanwezig moet zijn. In 2018 is daarom tevens een samenwerking aangegaan met SKH en SHR om de houtkennis efficiënt te benutten.”

“
**Allemaal
staan we voor
hout, en dat is
de drijvende
kracht.**”

Qua economische groei was 2018 een uitstekend jaar. “Zo verliep bijvoorbeeld voor de Sectie VHSB het verslagjaar bijzonder gunstig. Er was een groeiende vraag naar hsb-producten: daken, wanden,

gevelsluitende elementen, en complete gevels met steenstripafwerking.” Het tekort aan metselaars werkte de vraag naar dit laatste product in de hand. De vraag naar prefab groeide navenant. Om aan die groeiende vraag te voldoen is door de leden van deze sectie onder meer geïnvesteerd in robotisering.

Maar ook de andere secties gingen het economisch voor de wind. De orderportefeuilles waren goed gevuld en sommige fabrieken moesten vanwege de drukte zelfs klanten doorverwijzen naar concullega's. De groeiende vraag naar (nieuwbouw)woningen lijkt daar debet aan. De bouwopgave vraagt immers om de bouw van om en nabij de 80.000, liefst klimaatneutrale, nieuwbouwwoningen per jaar. Ook bestaande woningen moeten de komende decennia aan diverse duurzaamheidseisen worden aangepast. Tijdens het seminar 'Toekomstbestendig bouwen met hout', dat in juni 2018 plaatshad, wezen sprekers Jeroen Peper van Aedes en Fries Heinis van Bouwend Nederland nog op die enorme uitdaging. “Uit onderzoeken blijkt keer op keer dat bouwen met hout en houtproducten niet alleen een gunstig effect heeft op de bouwsnelheid maar ook op de klimaateisen die de overheid stelt. De seinen voor hout staan mijns inziens dan ook op groen. Met de gebundelde kracht van de beide lidverenigingen, kunnen onze leden onze klanten en partners in de bouw de komende jaren zoveel en zo goed mogelijk faciliteren bij het behalen van de gestelde doelstellingen.”

**CENTRUM
HOUT**

De NBvT, de Nederlandse Branchevereniging voor de Timmerindustrie behartigt sinds haar oprichting in 1946 de gezamenlijke en individuele belangen van de circa 200 leden in technisch, juridisch en commerciële zin. De branchevereniging levert een essentiële bijdrage aan de ontwikkeling en stimulatie van het bouwen in- en met duurzaam geproduceerd hout, stimuleert innovaties en werkt mee aan regelgeving met als doel integrale kwaliteitsverbetering.

Sectie Kozijnen

In 2018 is de Sectie Kozijnen gestart met de organisatie van landelijke kozijnendagen. De landelijke kozijnendag wordt bij voorkeur twee keer per jaar gehouden en is bedoeld om leden van de Sectie Kozijnen op hun vakgebied te inspireren en te informeren over techniek en regelgeving. In 2018 vonden de kozijnendagen plaats in april en in oktober. In april was de sectie kozijnen te gast bij houthandel Dekker, te Vianen. Robert-Jan Dekker vertelde over de duurzaamheidskeuzes die het familiebedrijf de afgelopen jaren heeft gemaakt. Natuurlijk presenteerden het bestuur en diverse commissies hun plannen en werden de leden door middel van korte workshops op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen in het vakgebied. In de workshops is aandacht besteed aan techniek – zoals door TNO 'Direct Glazing', salestraining en duurzaamheid. Na afloop was er ruim gelegenheid om in een informele setting bij te praten.

De bijeenkomst in oktober vond plaats op een unieke locatie, nl. in het duurzaam gebouwde Green DNA in Klarenbeek. Het Sectiebestuur Kozijnen presenteerde mede als antwoord op de aandachtspunten die eerder in het jaar door een viertal timmerfabrikanten waren geuit de nieuwe structuur of profiel van de sectie. In deze nieuwe structuur krijgen de bestuursleden een aparte portefeuille toebedeeld. Het bestuurslid geldt voor die

desbetreffende portefeuille als aanspreekpunt voor de leden en houdt op hoofdlijnen de voortgang in de gaten. De bestuurder is sturend, adviserend en toetsend. De sectie kent nu de volgende portefeuilles: Techniek, Financiën, Hoofdbestuur, Marketing, Lobby, Ledendienstenpakket, Automatisering en Sociaal/opleidingen. Tijdens de kozijnendag heeft ieder bestuurslid zijn werkplan gepresenteerd en zijn de aandachtspunten voor de toekomst van het houten kozijn opgenomen. In deze werkplannen worden o.a. 3D-design Software en BIM, Cradle to Cradle, CO₂ Neutraal, NOM (Nul op de meter), BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouwen) Biobased, Circulaire Geveconomie en het Licentiesysteem voor brandwerende kozijnen als belangrijke onderwerpen aangemerkt.

De bijeenkomst werd verder ingevuld met een inspirerend verhaal over de marketing van Velux dakramen en in aparte sessies vertelden toeleveranciers kort hoe hun product een bijdrage kan leveren aan het houten kozijn. Marlene Dekkers en René Lijzenga vertelden over hoe een nieuwe salesmethode kan helpen het houten kozijn in de harten van de klant te krijgen. Deze speciaal voor de sectie kozijnen ontwikkelde en populaire sales-workshops zijn aan het einde van het kalender jaar gehouden.

Rekentools

De NBvT heeft 2 belangrijke rekentools gelanceerd. Deze rekentools zijn online voor onze leden beschikbaar en op projectbasis in te vullen.

Rekentool U-waarde kozijn

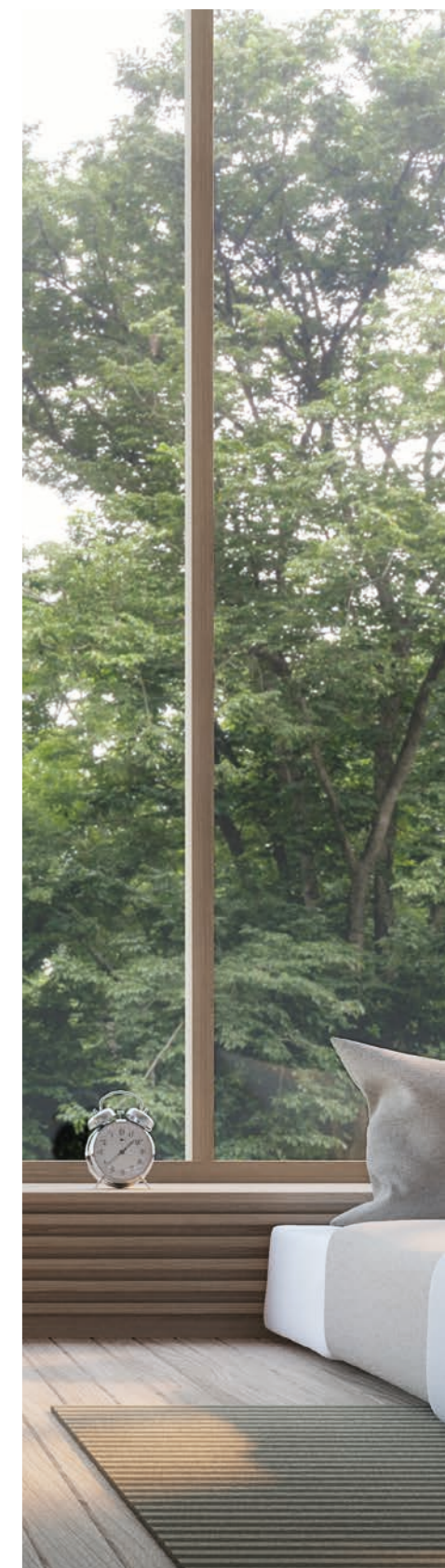
Aangezien de gevelisolatie een steeds belangrijkere rol krijgt binnen de bouw, is het ook belangrijk om te weten welke isolatiewaarde de producent aan het desbetreffende kozijn kan toewijzen. Met de rekentool voor kozijnisolatie kan de U-waarde per kozijn worden uitgerekend.

Rekentool verankering kozijnen

Om afnemers te kunnen informeren over het op een verantwoorde manier verankeren van houten kozijnen, heeft de NBvT in het verslagjaar, samen met Gebroeders Bodegraven, een rekentool ontwikkeld voor het berekenen van het aantal, het type en de positie van de ankers.

Introductie alternatieve houtsoorten

In 2018 hebben heeft de branchevereniging oriënterend gekeken naar het herintroduceren van naaldhout als grondstof voor houten kozijnen. Naaldhout is voldoende beschikbaar en heeft een lage CO₂ footprint. Tevens heeft het hout een gunstige lambda-waarde, waardoor het in laag-energie of passief-kozijnen bijdraagt aan een uitstekende U-waarde van het kozijn. Als de naaldhouten kozijnen afgelakt en beglaasd worden geleverd, voldoen ze aan alle kwaliteitseisen en ze verdienen daarmee een plek in het duurzaamheidsassortiment van onze industrie.

Gemodificeerde houtsoorten

In 2018 is een aanvulling op de KVT Online uitgebracht (AOK 003) over het toepassen van drie verschillende gemodificeerde houtsoorten (Accoya, Finti en Plato). Deze houtsoorten voldoen aan de BRL 0605 Gemodificeerd hout en aan protocol Geschiktheid van gemodificeerde houtsoorten voor toepassing in geveltimmerwerk. Op grond hiervan mogen deze gemodificeerde houtsoorten worden toegepast in houten gevelelementen zoals omschreven in de KVT-online en binnen de certificatieregeling Houten Gevelelementen, op basis van BRL 0801.

Direct glazing

In 2018 heeft een werkgroep samen met TNO onderzocht of het mogelijk was om glas aan ramen te verlijmen. Door gebruik te maken van de sterkte van het glas, zijn we in staat om ramen met zeer grote afmetingen te maken. Het geeft architecten een grote ontwerpvrijheid. Door relatief weinig hout toe te passen en veel tripleglas, hebben de kozijnen een hoge isolatiewaarde. Het hout is in feite alleen nodig om het hang en sluitwerk aan het raam te kunnen monteren.

Normalisatie

Om er voor te zorgen dat de belangen van de timmerindustrie worden behartigd en de industrie tijdig wordt geïnformeerd over nieuwe of gewijzigde normen, leverde de NBvT een inhoudelijke bijdrage aan een groot aantal NEN-commissies waaronder brandwerende gevels en bouwproducten, hout (TGB), deuren en ramen en inbraakwerendheid. De NEN-commissies behandelen met name de Europese normen die opgesteld worden door CEN en die van belang zijn voor CE-markering of voor het bepalen van prestaties van kozijnen, ramen of deuren. In veel gevallen heeft de NBvT zitting in de normcommissies en oefent zo invloed uit op het proces van Europese normalisatie.

CE-markeren brand- en rookwerende deur- en raam constructies

Brandwerende raam- en deurconstructies die voldoen aan de omschrijving in de NEN-EN 14351-1 (buitengevel) moeten, in combinatie met NEN-en 16034, vanaf 1 november 2019 CE-gemarkeerd worden. Er is een projectplan gemaakt voor dit belangrijke onderwerp.

In 2018 is er nog altijd geen duidelijkheid over het CE-markeren van Brandwerende binnendeursets. De productnorm voor binnendeursets, EN 14351-2, wordt volgens CEN in november 2019 door CEN gepubliceerd. Daarna is het afwachten wat de Europese Commissie gaat beslissen over het begin en het einde van de co-existentperiode. Het is op dit moment niet mogelijk daar voorspellingen over te doen.

KVT-online

De herziene BRL 0801 Houten gevelelementen is in juni 2018 ter kritiek gepubliceerd. De binnengekomen kritieken worden verwerkt. Aan de hand van de definitieve tekst van de herziene BRL 0801 wordt vervolgens beoordeeld waar in de KVT-online aanpassingen doorgevoerd moeten worden. Luchtdicht bouwen is evenals Concept II+ nu opgenomen.

Circulaire Geveleconomie

Het effectief en efficiënter omgaan met grondstoffen is niet alleen een maatschappelijke wens, maar wordt een noodzaak voor bedrijven om op verantwoordelijke wijze te participeren in een moderne samenleving. De VMRG, VKG en NBvT (sectie Kozijnen) werken samen naar een circulaire geveleconomie waarin hergebruik van gevelproducten en grondstoffen wordt gemaximaliseerd en waarde-vernietiging wordt geminimaliseerd. Onderzocht wordt of de producentenverantwoordelijkheid voor de gevelbouw in samenwerking met het Ministerie van I&W kan worden verkend.

Sectie VHSB

Het jaar 2018 is, algemeen gesproken, voor de leden een druk jaar geweest. De orderportefeuilles zijn goed gevuld en de productie draait volop. Net als bij andere secties leveren stagnerende plannings van aannemers regelmatig problemen op, met als gevolg volle opslagterreinen. Opvallend is dat meerdere producenten de capaciteit opvoeren door het verder automatiseren van de productie. Daarmee wordt ingespeeld op de groeiende vraag naar prefab-elementen in de bouw. Een goede ontwikkeling, die de branche en de totale bouwkwaliteit ten goede komt.

De Sectie VHSB heeft in 2018 veel aandacht besteed aan de voorgestelde actieplannen, onder andere door op 1 maart 2018 een extra leden- en deelnemersvergadering te organiseren bij de VVNH in Almere. De plannen zijn uitgebreid toegelicht en in groepen is er over gediscussieerd. De positieve houding van de leden is aanleiding geweest om de plannen verder uit te werken, zodat de ambitie, een groter marktaandeel voor houtskeletbouw, verder vorm kon krijgen.

In de daaropvolgende twee leden- en deelnemersvergaderingen zijn de plannen verder geconcretiseerd en is een voorstel besproken op welke wijze deze door leden en deelnemers kunnen worden gefinancierd. Alle leden en deelnemers zijn

in 2018 benaderd met de vraag of ze, naar rato van de omzet, willen bijdragen over een periode van 4,5 jaar.

Er zijn twee kortlopende projecten gedefinieerd, die passen in de totaalplannen. Zo is in samenwerking met Sectie Naaldhout door ingenieursbureau Boorsma gewerkt aan het rapport 'Uitwerking impact BENG-regelgeving op HSB'. Uit dit rapport blijkt dat bepaalde zaken verdere studie verdienen en deze onderwerpen worden dan ook in een vervolgonderzoek verder uitgediept (bv. het effect van de geringe thermische massa van HSB op BENG-1). Door ISSO is gewerkt aan het rapport 'Ontwikkeling ontwerptool Houtsskeletbouw-BIM'. Voor deze projecten is een subsidie aangevraagd en toegekend van € 25.000,- incl. BTW per plan. In 2019 zijn de rapporten gereed.

Voor de plannen in zijn totaliteit is een subsidie in het kader van de Klimaatvelop 'Meer hout in de bouw' aangevraagd. Toekenning kan substantieel bijdragen om de plannen voor 2019 te financieren. Mochten alle inspanningen niet de benodigde middelen opleveren, dan zal de sectie in 2019 moeten kiezen welke plannen het meest bijdragen aan het vergroten van het marktaandeel van houtskeletbouw.

Seminar toekomstbestendig bouwen in Groningen

Op 20 maart 2018 organiseerde de NBvT I sectie VHSB, in samenwerking met BuildinG Groningen een seminar over toekomstbestendig bouwen in aardbevingsgebied. De goedbezochte conferentie liet licht schijnen op een aantal prangende kwesties waar de provincie zich in de (nabije) toekomst mee geconfronteerd weet. Zo waren er workshops over bewonerscommunicatie, de nieuwbouwingeregeling van de NAM en gasloos bouwen. Architect Daan Bruggink hield een gloedvol betoog over hout als dé grondstof die echt circulair/ biobased bouwen mogelijk maakt

en ir. Wim de Groot van de TU Eindhoven liet zien dat houtskeletbouw in aardbevingsgebied een veilige bouwmethode is. Voorafgaand aan de conferenties zijn diverse advertenties geplaatst in plaatselijke kranten en zijn mooi vormgegeven uitnodigingen verstuurd naar stakeholders uit het aardbevingsgebied. Na afloop kregen de bezoekers van het seminar een nieuwsbrief toegestuurd met daarin een korte samenvatting van de boodschap van de sprekers en een link naar de speciaal gemaakte aftermovie.

Klimaatadaptief Bouwen Zuid-Holland

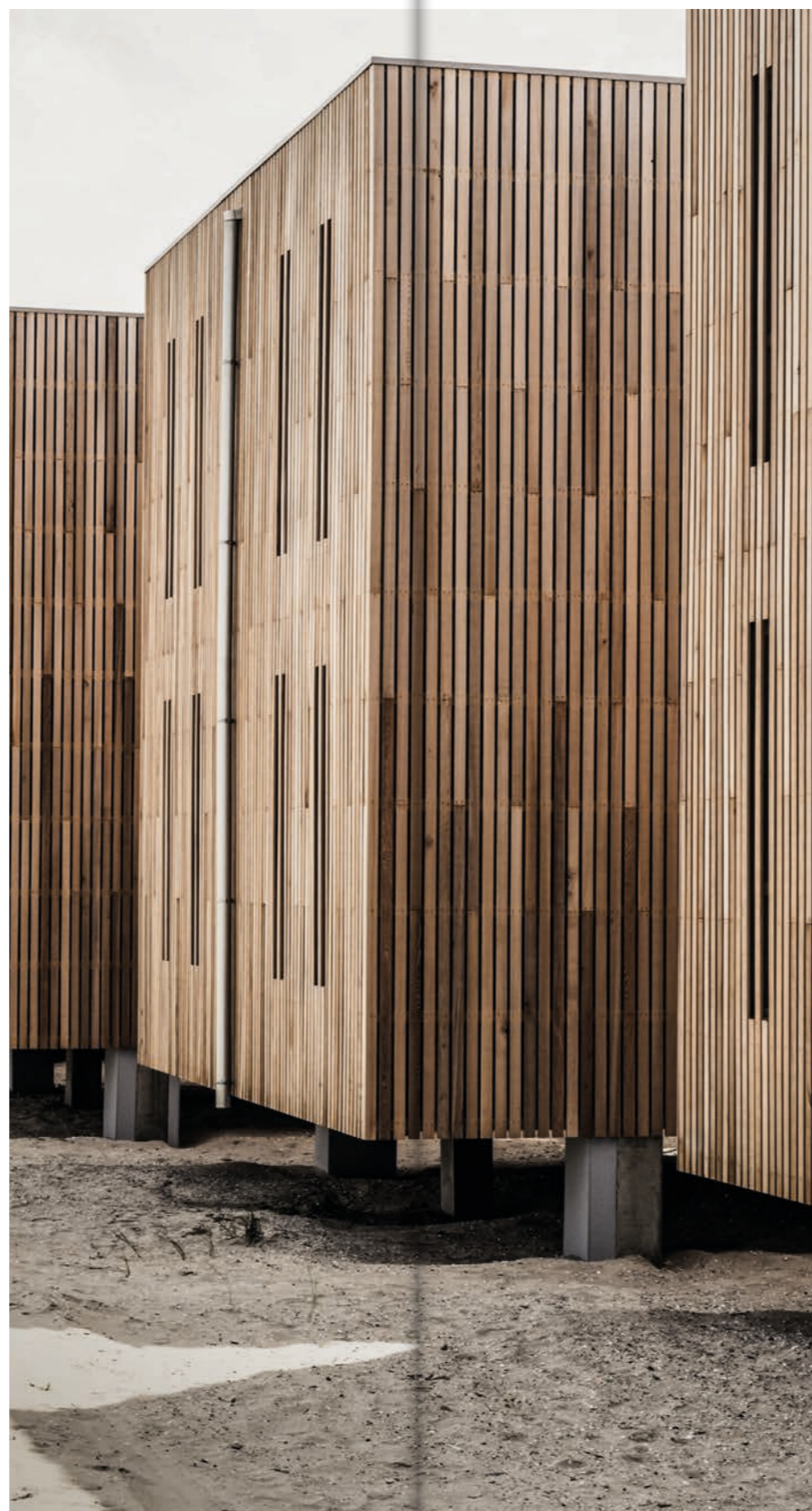
Op 4 oktober 2018 heeft de Sectie VHSB het convenant 'Klimaatadaptief bouwen Zuid-Holland' ondertekend. Onder regie van BLOC zijn verschillende werkgroepen vervolgens bezig gegaan met verschillende aspecten van klimaatadaptiviteit. Daarnaast zijn er sessies georganiseerd waarbij de uitgangspunten van klimaatadaptief bouwen worden toegepast op concreet te ontwikkelen projecten. De werkgroep Minimale eisen, waarin de sectie VHSB zitting heeft, denkt mee met een project van 600 woningen in Dordrecht.

Innovatie: verdergaande prefabricage door integratie van installaties in HSB-elementen

Op de leden- en deelnemersvergadering op 8 november 2018 is door Albert van Lohuizen van Brink Climate Systems een lezing gegeven hoe zij met partijen in de bouw samenwerken om te komen tot een integratie van de installatie, prefab-matig aangebracht in de gebouwschil. De conclusie is dat houtskeletbouw zich uitstekend leent voor deze integratie, waardoor bouwsnelheid en kwaliteit van bouwwerken verder toenemen. Verdere uitwerking zal in samenwerking met de producenten moeten worden opgepakt.

SKH-publicatie HSB met biobased materialen

Onder leiding van SKH is met een begeleidingscommissie van deskundigen gestart met dit project. Het doel is om door middel van deze publicatie houtskeletbouw als milieu en klimaatvriendelijke bouwwijze op de kaart te zetten. In 2018 is gewerkt aan deel B, het technische gedeelte, en is een selectie gemaakt van materialen die biobased zijn en geschikt om toe te passen in houtskeletbouwconstructies.

Kwaliteit, standaardisatie en capaciteit

Standaardisering en digitalisering (BIM) van HSB-bouwsystematiek: het rapport 'Ontwikkeling ontwerptool Houtsskeletbouw-BIM', uitgevoerd door ISSO, kan als basis dienen (bij voldoende financiering) voor de verdere uitrol van de digitale opzet van alle HSB-referentiedetails.

Onderdeel van de actualisering van de referentiedetails is ook een uitwerking van HSB-details die toegespitst zijn op de BENG-eisen en de wijze waarop met HSB circulair gebouwd kan worden. De kennis zal daarbij leiden tot een actualisering en digitalisering van het Handboek Houtskeletbouw.

Stuurgroep Kwaliteit

SKH-publicatie 17-02 behandelt de bepalingmethode van de Rc-waarde van prefab houten elementen

SKH heeft besloten om de publicatie definitief uit te geven. De publicatie is naar de NPR-commissie gestuurd met onder meer als toelichting dat de SKH-publicatie gebaseerd is op in de praktijk gangbare uitgangspunten. Een en ander heeft vervolgens geleid tot een discussie met de voorzitter van de NEN-1068. Deze discussie heeft vooralsnog niet geleid tot volledige overeenstemming over de schematisering voor de bepaling van de Rc-waarde van prefab houten elementen.

Testprogramma verbindingen sporen

De Stuurgroep Kwaliteit heeft het initiatief genomen om in samenwerking met SHR Wageningen een uitgebreid testprogramma op te stellen voor HSB-daken. Dit programma heeft met name betrekking op de verbindingen tussen de verschillende delen van een dak zoals bv. de bevestiging van een kopregel aan een spoor. Ook de verbinding van de (onder)platen op de sporen zal worden getest evenals de verbinding hakregel/spoor. Na de voorbereidingen in 2018 zullen de daad-

werkelijke testen in 2019 op een groot aantal monsters bij SHR plaatsvinden. Al deze testen zullen leiden tot een SKH-publicatie met duidelijke constructieve uitgangspunten, die voor de leden praktisch toepasbaar zijn.

Branche-opleiding Houtskeletbouw voor professionals

Met de ontwikkeling van de opleiding 'Houtskeletbouw voor professionals' is een langgekoesterde wens van een aantal producenten in vervulling gegaan. Na een goede voorbereiding in samenspraak met een klankbordgroep en het werven van capabele docenten, is de opleiding op 23 november van start gegaan in Bussum. De tweede lesdag is gehouden bij SKH/SHR in Wageningen en is gecombineerd met een rondleiding door de houtlaboratoria van SHR. Over het algemeen wordt door de deelnemers positief op de inhoud gereageerd. De combinatie van theorie en praktijk wordt als een welkome afwisseling gezien.

De tweede groep van 17 deelnemers zal naar verwachting starten op 08 maart 2019 en er zijn ondertussen voldoende aanmeldingen om ook zelfs een derde groep (van eveneens 17 deelnemers) samen te stellen. Hieruit blijkt dat de opleiding voor de leden en deelnemers in een behoefte voorziet.

Sectie Binnendeuren

Het secretariaat heeft het afgelopen jaar aandachtig alles rondom het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL), Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen, CE-markeren van (brandwerende en rookwerende) deursets en de daarbij behorende extended application gevolgd. Er is een start gemaakt met het wijzigen van de BRL 2211 waarin ook de behoefte aan een compacter certificaat wordt meegenomen. Verder is er een oriënterend onderzoek verricht naar de gevolgen van rook (bij brand) op mensen. Er is gebleken dat rook een groter probleem is dan de brand zelf.

Sectie Buitendeuren

Binnen de Sectie Buitendeuren wordt gewerkt aan de herziening van de BRL 0803 Houten Buitendeuren. De Sectie heeft haar voorstel ingediend bij SKH voor wijziging van de BRL en een commercieel document als bijlage bij het KOMO-certificaat. In de begeleidingscommissie van SKH worden deze voorstellen besproken en verwerkt. Daarnaast hebben de wind- en waterdichting van dubbele naar buiten draaiende deurconstructies de bijzondere aandacht. Voor de Sectie Buitendeuren wordt dezelfde regelgeving en normalisatie gevolgd als voor de Sectie Binnendeuren.

Sectie Trappen

Het is een goede gewoonte van de Sectie Trappen om, aan het begin van elk nieuw jaar, een bijzonder evenement te organiseren. In januari van 2018 is de gehele Sectie rondgeleid door het Rijksmuseum in Amsterdam, gevolgd door een boottocht door de grachten. Het evenement werd afgesloten met een heerlijk diner.

Voor de trappenproducenten is 2018, algemeen gesproken, een prima jaar geweest. De economie is nog steeds groeiende en de bouwproductie hoog, waardoor de orderportefeuilles goed gevuld zijn. Wel staan de plannings van aannemers onder druk, waardoor soms afgesproken leverdata door de opdrachtgevers worden uitgesteld. Dit leidt vervolgens tot verstoringen in de plannings van de producenten.

Duurzame inzetbaarheid

Binnen de sectie is volop aandacht voor het verbeteren van de werkomstandigheden van o.a. trappenstellers. Om die reden is in 2018 uitgebreid gesproken hoe dit kan worden geconcretiseerd. Dit heeft erin geresulteerd dat er opdracht is gegeven aan Erwin Heinsbroek en Leman om een breed onderzoek bij vrijwel alle producenten uit te voeren. Dit leidt tot verbeterpunten die ook onderling op transparante wijze worden gedeeld, waardoor de branche in zijn geheel een verbeterlag zal maken. De eerste bevindingen zijn reeds besproken en er kan worden geconcludeerd dat dit al tot waardevolle aandachtspunten heeft geleid. Het programma zal daarom in 2019 worden voortgezet en in dat jaar worden afgerond.

Sectie Toelevering

De Sectie Toelevering maakte het afgelopen jaar een voorzichtige doorstart. Met de komst van het Centrum Hout en de samenwerking met de VVNH beraadt de sectie zich op het vergroten van het ledenaantal, de gewenste plaats in de organisatie, de beleidslijnen en activiteiten. Het komend jaar zal in het teken staan van wat de sectie kan betekenen voor het mede realiseren van de Centrum Hout doelstellingen.

Marketing en communicatie

Online marketing stond ook dit jaar weer volop in de schijnwerpers. Dankzij de nog altijd populaire workshops konden veel leden weer (verder) kennismaken met de kneepjes van het online marketing vak. Het aanbod is dit jaar onder andere uitgebreid met een training voor fotografie, speciaal voor bedrijven die zich meer willen profileren door middel van beeld. Daarnaast zijn er dit jaar weer veel prikkelende en interessante blogs op onze website en microsites gepubliceerd. Veel van die verhalen werden vervolgens grif verder gedeeld via andere social media, zoals bijvoorbeeld LinkedIn en Twitter.

Marketing en communicatie hebben ook op sectieniveau het afgelopen jaar aandacht gekregen. Met de marketingcommissie van de Sectie Kozijnen is hard gewerkt aan een uitwerking van het strategische plan. In een zestal werksessies, steeds bij een van de commissieleden, is gewerkt aan het opstellen van marketingpersona's. Een persona is een archetype, die de belangrijkste kenmerken van een bepaalde klantgroep vertegenwoordigt. Voor iedere persona is vervolgens bepaald waar en op welke manier hij of zij het beste te benaderen is. Ook is met de marketingcommissie voor iedere doelgroep een zogenaamde klantreis bepaald en een contentkalender gemaakt. Die kalender laat zien wanneer

we via welk kanaal willen communiceren over een voor de klantgroep interessant onderwerp. In 2019 gaat een geselecteerd contentmarketingbureau ervoor zorgen dat de doelgroepen met de voor hen interessante onderwerpen en verhalen en via het juiste kanaal geïnformeerd worden over de voordelen van houten kozijnen. Met de VHSB is ook een start gemaakt met het opstellen van de belangrijkste persona's, die de belangrijke klantgroepen van de aangesloten bedrijven vertegenwoordigen. Dit krijgt in 2019 een vervolg. Met de marketingcommissie van de Sectie Trappen is verder gesproken over de invulling van inhoudelijke pagina's over de verschillende houtsoorten die voor de productie van trappen worden gebruikt. De teksten zijn geredigeerd en worden in 2019 online gezet. Daarnaast is er voor en door de Sectie Trappen een aantal blogs geschreven waarin diverse facetten van een houten trap onder de aandacht worden gebracht. Zo spraken we onder andere met de Nederlands Kampioen Traplopen over het geheim achter haar succes.

Workshop Salesinnovatie

Om de leden extra handvatten te kunnen geven in het sterk veranderende commerciële landschap, is er exclusief voor de leden van de Sectie Kozijnen, een workshop Salesinnovatie ontwikkeld. Deze is in 2018 door circa 50 leden bezocht en zal in 2019 een vervolg krijgen om de leden verder te ondersteunen in hun salesactiviteiten.

Campagnes

In 2018 zijn de themacampagnes verder doorgezet. Zo zijn er nieuwe themaflyers rondgestuurd en is er ook volop online geadverteerd via het advertentienetwerk van Google. Via samenwerking met vakmedia is er ook in print aandacht gegenereerd voor de voordelen van het houten kozijn.

Sociaal

Sociale commissie

De sociale commissie is in 2018 vijf keer in vergadering bijeen geweest. In de voorjaarsvergaderingen stond de voorbereiding op de cao onderhandelingen centraal. Na verwerking van de input uit de ledenraadpleging werd het mandaat voor de cao onderhandelingsdelegatie vastgesteld.

In het najaar heeft de commissie zich gewijd aan de uitwerking van een definitieve strategie en werkplan van de door Centrum Hout geformuleerde 2020 doelstellingen op sociaal terrein.

De ondernemingen achter Centrum Hout beschikken over vol-

Cao-onderhandelingen

Na vijf onderhandelingsrondes werd op 17 mei 2018 een onderhandelingsresultaat bereikt voor een cao met een looptijd van één jaar voor de periode 1 april 2018 t/m 31 maart 2019. Er werd een salarisstijging overeengekomen van 2% per 1 juli 2018 en 1% per 1 januari 2019. Naast het bereiken van een loonakkoord is in de onderhandelingen veel tijd geïnvesteerd in het uitwerken van voorstellen om de oudere werknemer te ontlasten. Ook op dit punt werd overeenstemming bereikt. Met de introductie van een nieuwe vitaliteitsregeling voor medewerkers van 57 jaar en ouder zijn in de cao de mogelijkheden

doende gekwalificeerd personeel met de juiste vakkennis en In 2020 zijn veiligheid, gezondheid en welzijn in de bedrijfstak verder versterkt

Ook hier beschikte de commissie over een ruime hoeveelheid input van de leden, die tijdens de in 2018 georganiseerde NBvT regiobijeenkomsten werd verzameld. Na een inventarisatie van de huidige situatie door middel van een SWOT analyse werden de denkrichtingen voor een strategie en een actieplan geformuleerd. Na definitieve vaststelling en presentatie zal in 2019 met de uitvoering van het actieplan worden gestart.

voor de oudere medewerker om de arbeidstijd te bekorten uitgebreid. Kern van de regeling is dat afhankelijk van de leeftijd de medewerker tot maximaal 26 dagen vitaliteitsverlof kan opnemen waarbij de kosten van dit verlof door de werkgever en de werknemer worden gedeeld. Het nieuwe vitaliteitsverlof komt in de plaats van de extra verlofdagen voor ouderen. Anders dan de generiek toegekende ouderen verlofdagen kan de medewerker er nu individueel voor kiezen wel of geen gebruik van de vitaliteitsverlofregeling te maken. Over de invulling maken de werkgever en werknemer samen een afspraak.

Arbo

In onze branche is blijvende aandacht voor arbeidsongevallen en beroepsziekten een voorwaarde om te kunnen werken. Ondanks inspanningen op bedrijfs- en brancheniveau is er de afgelopen jaren een toename te zien in ernstige ongevallen, die helaas aansluit op een landelijke trend. Inspectie SZW heeft

aangekondigd het toezicht op gezond, veilig en eerlijk werk te intensiveren en is hiervoor nieuwe medewerkers aan het werven. Maar met of zonder een bezoek van een inspecteur, u bent als ondernemer met uw medewerkers aan zet als het gaat om een proactief arbobeleid in uw bedrijf.

Bouwen aan een veiligheidscultuur

De verplichte Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) is het startpunt voor het verbeteren van de veiligheid in het bedrijf. In de timmerindustrie hebben de meeste bedrijven inmiddels de beschikking over een RI&E en enkele koplopers zijn er de afgelopen jaren in geslaagd om

verdere stappen te zetten naar een veiligheidscultuur. Het bouwen aan een veiligheidscultuur blijkt goed samen te gaan met het verbeteren van bedrijfsprocessen doordat medewerkers betrokkenheid vertonen en meedenken over risico's en oplossingen.

Zelf aan de slag met Arbo

NBvT bood lidbedrijven ook in 2018 ondersteuning voor het werken aan veilige en gezonde arbeidsomstandigheden. Met de erkende branche RI&E hebben zij – in combinatie met de sectorale Arbo-catalogus – zelf toegang tot goede tools

om aan de slag te gaan. De nulmetingen veiligheid hebben een blijvend karakter gekregen en zijn als een soort 'veiligheids-APK' in 2018 omgebouwd tot safety checks die periodiek kunnen worden aangevraagd.

Cursus Veilig en Gezond Werken

Met de komst van veel nieuwe medewerkers in de branche in 2018 zijn de risico's in het bedrijf aanzienlijk veranderd. Nieuwkomers lopen een verhoogde kans op een arbeidsongeval, omdat zij risi-

co's op het werk onderschatten of onveilig gedrag van een collega overnemen. Voor deze medewerkers geldt vanuit de Arbowet en vanuit de CAO timmerindustrie een scholingsplicht.

Organisatie

Hoofdbestuur NBvT

Het bestuur vergaderde in 2018 vier maal. De vergaderingen vonden plaats voorafgaand aan de gezamenlijke vergadering van het Centrum Hout. De belangrijkste onderwerpen en besluiten stonden vanzelfsprekend in het teken van de samenwerking met de VVNH onder het Centrum Hout. Naast de officiële zaken zoals het vaststellen van de statuten en dergelijke, is uitvoerig gediscussieerd over de vestigingslocatie van Centrum Hout. De voor- en nadelen van beide locaties, te weten Bussum of Almere-Buiten, werden naast elkaar gelegd. Ook is uitvoerig

gesproken over de afzonderlijke NBvT- en gezamenlijke Centrum Hout begroting 2019. Met instemming van de leden is gekozen voor Almere-Buiten als werklocatie en werden de genoemde begrotingen op voorstel van het bestuur tijdens de ledenvergaderingen besproken en vastgesteld. Naast deze onderwerpen zijn ook de samenwerkingen met het SGT/ Hout 100% en SSWT meermalen besproken. Het behartigen van het gezamenlijk belang van de timmerindustrie stond en staat daarbij bovenaan.

Bestuursoverleg met SSWT, SGT/ Hout 100% en VVVF

In diverse overleggen met aanpalende organisaties is de NBvT vertegenwoordigd door de diverse bestuursleden van het Hoofdbestuur. Zo is er regelmatig overleg met Stichting Sociaal en Werkgelegenheidsfonds Timmerindustrie (SSWT), SGT/ Hout 100% en de Vereniging van Verfen Drukinktfabrikanten (VVVF).

De overleggen met de SSWT stonden met name in het teken van het gezamenlijk met de NBvT verhuizen naar Almere-Buiten. De overleggen met het SGT/ Hout 100% concentreerden zich op het afwikkelen van eerder gemaakte afspraken en vooruitkijken naar een op

elkaar afgestemde toekomst. Op de agenda van het overleg met de VVVF stonden onder meer het herbenoemen van de mogelijkheden van samenwerking zoals op het gebied van promotie, Single Part production en ook andere technische onderwerpen. Het bestuursoverleg met BouwendNL wordt het komend jaar weer opgepakt en zal onder andere in het teken staan van de samenwerking op het gebied van de Bouwagenda en Circulaire Economie.

Algemene ledenvergadering

Voorafgaand aan de bijeenkomst van Centrum Hout vonden de Algemene ledenvergaderingen van zowel de NBvT als de VVNH plaats. De leden van de Nederlandse Branchevereniging voor de Timmerindustrie stemden in met de herbenoeming van Marco Wijma als voorzitter van de vereniging. Hij is tevens voorzitter van de federatieve vereniging Centrum Hout.

Hoofdbestuur, ereleden en sectiebesturen**Hoofdbestuur**

H. Dannenberg (Sectie Buitendeuren)
R. Dekker (VHSB)
P. de Lange (Jong Management)
J. Mullié (Sectie Trappen)
F. van Nunen (Sectie Toelevering)
R. van den Oudenrijn (Sectie Kozijnen)
L. Veerman (Sectie Kozijnen)
M. Wijma (voorzitter)

Ereleden

J. Harryvan
Th. Jacobs
T. Jansen
W. Kuin
J. Muller
M. van de Vin

Sectie Toelevering

N. Belshof
O. van Biezen
F. van Nunen (voorzitter)
B. Raymann
R. Scheper
E. de Weerd

Jong Management

J.P. de Jong
P. de Lange
E. van Leeuwen
R. Nederlof
R.W. Scholten
G.. de Vries (voorzitter)

Sectiebestuur Kozijnen

R. Groothuis
W. Helwig
F. van Houten
P. de Lange
R. van den Oudenrijn (waarnemend voorzitter)
M.Traas
L. Veerman (voorzitter)
R. van Wijngaarden (vertegenwoordiger in Marketingcommissie)

Bestuur Sectie VHSB

G. Beltman
R. Dekker
B. Geerts
L. Janssen
R. Leusink
J. Lichtenberg (onafhankelijk voorzitter)
E. de Munck
M. Timmer

Sectie Buitendeuren

Th. van den Berg
H. Dannenberg
P. Huitema
J. Kersten
V. van de Vrie
J. Weekamp
M. Wijma (voorzitter)

Sectie Binnendeuren

R. van Dooren
J. van Gool
D. Gijsman
P. Huitema
B. Krepel
A. Schouten
E. Theunis
M. Wijma (waarnemend voorzitter)

Sectie Trappen

M. Beuzenberg
P. van de Coolwijk
H. Diekema
N. Dix
J. van Haaster
G. Hek
H. Hek
W. Kuperus
J. Mullié
F. van Sambeek
F. Schut
H. Sep
R. van der Veen
R. Verdonk
J. van Wensen (voorzitter)

Commissies**Sociale Commissie**

M. Fledderman (voorzitter, cao-onderhandelaar)
L. Muntinga
H. Sep
L. Verweij (cao-onderhandelaar)
J. Vlassak
M. Willemsen
Vacature Sectie VHSB

Technische Commissie**Kozijnen**

A. Driessens
F. Helwig
G. Lamberts
T. de Ruiter
W. Suiker

Technische Commissie**Binnendeuren**

M. Broertjes
G. Dekens
T. Donkers
L. Hartsuiker
H. Heusinkveld
P. Huitema (voorzitter)
H. Kloezeman
H. Rademaker
B. Wauters

Technische Commissie**Buitendeuren**

Th. van den Berg
M. Broertjes
H. Dannenberg (voorzitter)
P. Huitema
J. Lückers
M. Mulckhuijse

Stuurgroep Kwaliteit van de**Sectie VHSB**

A. Brinks
R. Dekker
J. Hoekstra
H. Osinga
E. Postema
G. Visser

PR-groep van de Sectie VHSB

M. Bakker
S. Broekema
W. Hijmissen
P. Looper
E. de Munck
J. Hoekstra
J. Hoeksma

Marketingcommissie Kozijnen

D. Anemaet
M. Dieleman
R. Ramaekers
T. Verheugen
M. van Wijngaarden

Marketingcommissie Trappen

H. Diekema
H. Sep
R. van Veen
R. Wagelaar
J. van Wensen

Commissie Opleiding en Arbeidsmobiliteit

M. van Dorrestein (RTC Hardenberg)
J. den Engelsman (SPTM BV)
M. Fledderman (NBvT, voorzitter)
R. van Geel, R. Goosensen (Espeq Hout BV)
P. Koppelaar (Revabo Oosterbeek)
G. Koster (Samenwerkingsverband opleiding Timmerindustrie Regio Oost)
R. Oerlemans (Bos MTI Opleidingen)
G. Oonk (OBD-Timmerindustrie)
M. van der Vlies (SWV Houtindustrie Midden NL)
M. Willemsen (Technopark Educatie BV)

Vertegenwoordigingen**Examen- en begeleidingscommissie Managementopleiding Industrieel Bouwen met Hout**

F. de Boer
G. Bouwman
M. Fledderman (voorzitter)
R. Goosensen
E. van Leeuwen
R. Scholtens
T. Schoonderwoerd
M. Wijma

Europese en nationale Normcommissies

35100103: TGB Houtconstructies (A. Jorissen, A. Terpstra)
353084: Brandveiligheidsaspecten bouwproducten en bouwdelen (vacature)
353641: Deuren en ramen (vacature)
353642: Inbraakwerendheid gevelelementen (vacature)
CEN TC/33 WG1 (ramen en deuren) (vacature)
CEN TC/33 WG7 (inbraakwerendheid) (vacature)
CEN TC33 WG1 TG 7 PRC Workgroup (M. Fledderman)
CEN TC/33 WG8; AHG Fire and smoke (vacature)
CEN TC/124 WG5, Prefabricated wall, floor and roof elements (A. Terpstra)
NEN ISO/TC 287 'Chain of Custody(CoC) of forest-based products'(E. de Munck)

Stichting Keuringsbureau Hout

C. Hendriks (College van Deskundigen)
Vacature

Vertegenwoordigingen speerpunt opleiding en arbeidsmobiliteit

SBB Marktsegment Hout en Meubel:
M. Fledderman (voorzitter)
VNO-NCW Commissie
Beroepsonderwijs (CBON):
M. Fledderman
Raad van Toezicht HMC:
M. Fledderman
College van Toezicht Hogeschool Utrecht, Technische Bedrijfskunde:
M. Fledderman

Vertegenwoordigingen speerpunt grondstoffen

SBK, milieuprestatiecommissie bouw en GWW (MBG):
M. Fledderman
SBK, pilot harmonisatie kozijnen:
M. Fledderman
Actieplan Bos en Hout:
M. Fledderman
Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer:
P. van den Heuvel
Grondstoffenakkoord:
M. Fledderman
Ministerie I&M / RWS
Werkgroep meubels en hout, Erkende maatregelen lijsten:
M. Fledderman

Stichting Vakraad voor de Timmerindustrie

M. Fledderman (voorzitter)
R. Wagelaar
L. Verweij

Bestuur Stichting Sociaal en Werkgelegenheidsfonds Timmerindustrie /**Bestuur Stichting Fondsenadministratie Timmerindustrie**

R. Wagelaar
L. Verweij

Verantwoordingsorgaan Stichting**Bedrijfstakpensioenfonds**

Bouwnijverheid
J. Hoekman

Medewerkers NBvT**Secretariaat**

A. Bras (medewerker interne zaken/automatisering)
S. Broekema (marketing & communicatie)
M. Bakker (communicatie)
M. Engelsman (administrateur)
M. Fledderman (techniek & innovatie)
J. Hoekstra (techniek & innovatie)
R. Schweitz (administrateur)
M. Vrakking (secretaresse)

Paritaire organisaties**Stichting**

Fondsenadministratie Timmerindustrie
L. Reinewald (secretaris)

Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Timmerindustrie

N. Boesmans (controller)
M. Paeper (administratief medewerkster)
I. Pothof (scholings- en werkgelegenheidsadviseur)
N. Rieder (administratief medewerkster)
D. Teerling (coördinator)
M. Vriezekolk (administratief medewerkster)

Stichting Houtdatwerkt

G. Bouwman (technisch onderwijsadviseur)
G. Luhulima (beleidsadviseur scholing)
H. Kip (regiocoördinator)
D. Teerling (voorzitter)

NBvT-leden

ABC Arkenbouw Urk BV
 Albo Deuren BV
 Houtindustrie Amersfoort BV
 Bear Optima Wood BV
 Berg Deuren BV
 Berkvens BV
 Beti Timmerfabriek BV
 BKS Elementen BV
 Blankers Timmerbedrijf BV
 Blokland Timmerfabriek
 BMH bv
 Timmerfabriek De Boer BV
 Timmerfabriek Gebr. Bos BV
 Bours Kozijnen
 Bouwen met IQ
 Houtindustrie Bouwman BV
 Brandhof De Meern BV
 Timmerfabriek Brouwer BV
 De Brug
 Brünken Timmerwerken BV
 Timmerfabriek Brusckke BV
 Timmerfabriek Carper BV
 Timmerbedrijf Colet BV
 P. v. d. Coolwijk Trappenindustrie BV
 Van Daalen Houttechniek BV
 Dam Hout BV
 DD Productie BV
 Dekker Hout BV
 Timmerfabriek K. Dieleman BV
 Dijke Kozijnen BV
 Timmerfabriek Doedens BV
 Ad Donkers Mach. Timmerbedrijf BV
 Doornenbal Timmerfabriek BV
 Driessens Hout BV

Drijfhout's Timmerfabriek BV
 Timmerfabriek Ebbers BV
 Emergo Prefab
 Adriaan van Erk Timmerfabriek BV
 Ad van Esch Machinale Houtbewerking BV
 Timmerfabriek Florijn BV
 A. Geurts Bouwelementen Ulft BV
 Gevelementen Noord-Holland BV
 Gevelconcept Kozijnen
 Graumans Mach. Timmerwerken BV
 Timmerfabriek De Grebbe BV
 Timmerfabriek Groenewegen BV
 De Groot Vroomshoop Houtbouw BV
 Timmerfabriek Groothuis BV
 Timmerfabriek De Grotendorst BV
 Trappenmakerij Van Haaster
 Mach. Timmerbedrijf Van Halteren BV
 Bouwbedrijf Ter Harmsel BV
 Harryvan Kozijnen BV
 Hebo Kozijnen BV
 Mach. Timmerbedrijf van Heertum BV
 Heko Spanten BV
 Helwig Timmerfabriek BV
 Timmerfabriek Hendriksen BV
 G. Hermes Mach. Houtbewerking BV
 Houtindustrie De Hoef BV
 Holland Houtwerk BV
 Timmerfabriek Den Hollander BV
 Timmerfabriek Homan BV
 Hoograven Traptechniek BV
 Houkesloot Toelevering BV
 Timmerf. De Houtmolen Makkum BV
 Houtindustrie Ideaal BV
 Timmerfabriek Mari Jacobs BV

Jacobs Timmerfabriek BV
 Timmerfabriek Jenti BV
 De Jong & van Aartrijk BV
 De Jong's Timmerfabriek BV
 Timmerfabr. L. de Jong en Zn. BV
 Timmerfabriek Jongbloed Winschoten BV
 Jöris Timmerwerken BV
 Kegro Deuren BV
 Timmerfabriek Kernhem BV
 Timmerfabriek De Kievit Ridderkerk BV
 Timmerfabriek Koekoek BV
 Kramer's Houtconstructies BV
 Krepel Deuren
 Kreunen Timmerfabriek BV
 Kuin Houtbewerking BV
 Kuiters Timmerfabriek BV
 Lambert Kozijnen BV
 Timmerfabriek Lancel BV
 De Lange Houttechniek
 Timmerfabriek Langendorff BV
 Van Leeuwen Kozijnen BV
 TIFA Lemele BV
 Houtbouw Liessel BV
 Limburgia Utiliteitsdeuren BV
 Mach. Timmerbedr. v.d. Linden BV
 De Mar 2D BV
 Meerkerk Houtbouw BV
 Timmerfabriek Meijer BV
 Timmerfabriek Gebr. Mekenkamp BV
 Mevo Houtindustrie BV
 Timmerfabriek De Mol BV
 Timmerfabriek De Mors Rijssen BV
 Timmerfabriek Neede BV
 Nijhuis Toelevering BV

Noru BV
 Timmerfabriek Olofsen BV
 Timmerfabriek Oomkens BV
 Houtindustrie Opmeer
 Van den Oudenrijn BV
 Van den Oudenrijn Westwoud BV
 Para BV
 PK Trappen
 Deurenfabriek van der Plas BV
 Platowood BV
 Plegt-Vos Houtindustrie BV
 REINÆRDT Deuren bv
 Reinders & van 't Ende Timmerfabriek BV
 Timmerfabriek Frank van Roij BV
 S & N Houtkonstrukties BV
 Timmerfabriek Salland Lemelerveld BV
 Timmerbedrijf K. van Sambeek BV
 Timmerfabriek Schepers
 Timmerfabriek Stadskanaal BV
 Houtind. Stam en Landman BV
 H. van der Steeg en Zn. BV
 Aan de Stegge BV
 Timmerfabriek Suselbeek BV
 Deurenfabriek Suselbeek BV
 Svedex Deuren BV
 Tegon Timmerfabriek BV
 Theuma DoorSystems BV
 Theunissen Timmerfabriek BV
 van Tilburg - Kozijnen
 Timboco Kozijntechniek
 Bouwbedrijf Timmermans BV
 Troost Timmerfabriek BV
 Ursem Modulaire Bouwsystemen BV
 Vadeko BV

VAKO Kozijntechniek BV
VDM Woningen BV
Veens Kozijnen BV
Veerman De Rijp BV
Van Velsen Trappenfabriek BV
Vema Timmerfabriek BV
Verdonk Trappen BV
Timmerfabriek Vermeer BV
Trappenfabriek Vermeulen BV
Verweij Houttechniek
Vianen Kozijnen BV
Van de Vin ramen en kozijnen BV
VIOS Trappen BV
Timmerfabriek Visser BV
Vlassak Timmerbedrijf BV
Timmerfabriek J. van der Vliet BV
Vogelzang Dakelementen BV
Timmerfabriek Volendam

Trappenfabriek Vos Zwolle BV
Voskuilen Kozijntechniek BV
Timmer- en Aannemingsbedrijf de Vries BV
De Vries Trappen BV
Van Vuuren Grou BV
Webo BV
Weekamp Deuren BV
Timmerfabriek Van Werkhoven
Wesselink Productie
Westerveld & Nederlof BV
Van Wijnen Smart Frames BV
Timmerfabriek Winters BV
Timf. & Interieurb. Wondergem BV
Woodteq houtconstructies BV
Houtbouw 't Zand BV
Timmerfabriek Zwolle BV

Aspirant leden

Timmerfabriek de Broekermolen BV
DAT Bouwsystemen BV
Van Eck Trappen & Kozijnen BV
Van Heijkop Machinale Timmerwerken BV
Timmerfabriek Huizing en Van der Linden BV
Timmerbedrijf Koevoets BV
Maatwerk Kozijn BV
Noviton Prefab
Houttechniek Someren BV
Timmerfabriek WJM BV

Interview

Wirt Groen, voorzitter VVNH, bestuurslid Centrum Hout

Alle begin is moeilijk, vooral als een nieuwe organisatie na een diepe crisis start. Wirt Groen, voorzitter VVNH en bestuurslid Centrum Hout: “Onze sector heeft veel last van de economische crisis gehad. Er is te veel bezuinigd, waardoor de voortzetting moeizaam verliep. Bij de VVNH zijn we van 9.000 naar 5.000 werknemers gegaan, in 2018 groeiden we weer iets naar 5.500.”

De krachtenbundeling van VVNH en NBvT was een verademing na de bijna halvering, ook van de timmerindustrie. Voor samengaan is moed en geloof nodig, en beide waren aanwezig. “Economisch kregen we de wind weer in de zeilen. 2017 liet al een verbetering zien, en die zette in 2018 goed door. Door de hele klimaatdiscussie van opwarming en CO₂ kwamen duurzaamheid en circulariteit boven aan de agenda te staan, een bijzonder gunstige ontwikkeling voor hout. Ook qua beleving en esthetiek steeg de belangstelling.”

Na de vooral interne organisatie in het verslagjaar kan Centrum Hout nu volle kracht vooruit om het natuurmateriaal steviger dan ooit in de bouw te zetten. “Vuistregel is: alles doen wat hout onder de aandacht brengt en belemmeringen wegneemt. Daarmee zijn we in 2018 begonnen en daarmee gaan we door.”

De zes doelstellingen uit het startdocument ‘Centrum Hout, een vliegende start’ zijn daarbij uitstekende handvatten. De doelstelling 5% meer hout ten opzichte van andere materialen kent gunstige voortekenen. “Wel is er last van kunststof en metaal, staal en beton die alle een stevige lobby hebben. Door ons samengaan en de roep naar duurzaamheid kunnen we beter tegenwicht bieden. Het afgelopen jaar is tevens veel bereikt met de ontwikkeling van LCAs en het houden van seminars en Houtcafés om de kansen van hout te vergroten.”

Het lobbyen, een andere doelstelling, is plankgas doorgestaan: er is steeds meer gehoor bij overheid en

overheidsinstanties. “En die heb je nodig: bij normering, het Bouwbesluit en het implementeren van politieke beslissingen. De GWW liep bijvoorbeeld achter vanwege beperkte overheidsinvesteringen. Het eigen initiatief van twaalf VVNH hardhout-leden, dat Rijkswaterstaat beweegt meer hout toe te passen, is een succesvoorbeeld voor alle leden.”

Centrum Hout is vooral een faciliterende organisatie, waarbinnen de leden absoluut zelf een eigen verantwoordelijkheid hebben in het realiseren van de gezamenlijke doelstellingen. Aan de duurzaamheidsdoelstelling 2020 hebben de activiteiten van zowel het Convenant Bevorderen Duurzaam bosbeheer, maar zeker de inspanningen van de individuele leden een bijdrage geleverd.

Gevolgen van de crisis die nog hinderlijk na-ijlen, zijn het houtonderwijs dat wat is weggezaakt, en de uitstroom van vakbekwaam personeel. “Het zijn beide cruciale doelstellingen, samen met die van

Centrum Hout als hét aanspreekpunt voor hout en houtproducten. De houtkennis moet worden geborgd, ook op hbo- en tu-niveau. Maar daarnaast zijn ook andere ontwikkelingen, zoals met houtproducten inspelen op BIM en BENG, van wezenlijk belang. Het marketing- en communicatieplan van het ingeschakelde marketingbureau zal aan de voordelen – en mogelijkheden van hout en houtproducten in 2019 nadrukkelijk aandacht schenken.”

Voor de doelstelling van veiligheid, gezondheid en welzijn startte de VVNH samen met de vakbonden FNV en CNV in 2018 een Europees gesubsidieerd proefproject gericht op Duurzame inzetbaarheid. Hieraan nemen ca. 25 pilotbedrijven deel. Gouden insteek is dat een adviseur met de werknemers meeloopt: zijn adviezen geven onmiddellijk resultaat. “Het veld overziend, ontstaat met het uitrollen van het beleid en alle activiteiten een geweldig perspectief voor onze bloeiende bedrijfstak.”

“

Alles doen wat hout onder de aandacht brengt en belemmeringen wegneemt.”

**CENTRUM
HOUT**

De Koninklijke Vereniging Van Nederlandse Houtondernemingen (VVNH) is de overkoepelende brancheorganisatie van 204 groothandelsbedrijven in hout en plaatmateriaal, inclusief filialen. In 2018 importeren de aangesloten bedrijven ca. 1,9 miljoen m³ hout en plaatmateriaal. De meerderheid van alle werknemers in de bedrijfstak (ca. 5.500) is werkzaam bij VVNH-lidbedrijven. Verenigingen die gerelateerde branchesegmenten vertegenwoordigen zijn als buitengewoon lid bij de VVNH aangesloten. Dit zijn de Nederlandse Vereniging van Houtagenten (NATA), de Algemene Vereniging Inlands Hout (AVIH) en de Vereeniging van Importerende Groothandelaren in Hout (VIGH). De VVNH is lid van het Nederlands Verbond van de Groothandel (NVG) en daarmee verbonden aan het VNO/NCW. Door de mondiale handel in hout en de herkomst ervan is de VVNH lid van en actief betrokken bij de European Timber Trade Federation (ETTF) en de Confédération Européenne des Industries du Bois (CEI-Bois).

Techniek

De Centrum Hout activiteiten die vanuit de VVNH zijn uitgevoerd in 2018 stonden alle in het teken van de doelstelling 5% meer hout. Bovendien werd indirect ook de doelstelling tot het bevorderen van duurzaam geproduceerd hout tot norm in het verslagjaar volop gaande. Een van de twee grote projecten die binnen Centrum Hout deze doelstelling dragen is het 'Actieplan Hout in de GWW', dat zijn 2e jaar inging.

Vanuit dit 'Actieplan Hout in de GWW' werden in 2018 lunchlezingen gehouden bij grote ingenieursbureaus, zoals Tauw, Sweco, Nebest, Ingenieursbureau Rotterdam en RoyalHaskoningDHV.

Daarnaast werden lezingen gehouden voor Waterschappen en is een workshop gegeven voor de duurzaamheidscoördinatoren van de Unie van Waterschappen. Deze workshop heeft er uiteindelijk toe geleid dat de toehoorders aangaven niet meer sceptisch te zijn over LCA-onderzoek en door eigen onderzoek hebben moeten constateren dat hout goed scoort op milieuaspecten.

De VVNH werkte onder de vlag van Centrum Hout ook actief mee aan het in kaart brengen van duurzame innovaties voor Rijkswaterstaat (RWS), die zo versneld inzetbaar zijn om zijn klimaatdoelstellingen te halen; dit resulteerde in het ontwerp van een biobased snelweg ten behoeve van het innovatielab InnovA58.

Voor dit ontwerp zijn bijna uitsluitend houttoepassingen gebruikt, waaronder wegportalen, geleiderails, geluidschermen en bewegwijzeringsborden. RWS heeft aangegeven de voorgestelde innovaties geheel of gedeeltelijk te willen implementeren in 2019.

Naar aanleiding van de doorrekening van milieuscores is besloten een ketenproject Hout in de GWW op te starten binnen Rijkswaterstaat om de toepassing van biobased en houtproducten te versnellen. Centrum Hout / VVNH was actief betrokken bij het vlottrekken van dit project en dit moet begin 2019 resulteren in officieel commitment van Rijkswaterstaat en een ketenakkoord dat aanspraak geeft op geld uit de klimaatveloppe voor de realisatie van projecten in hout. Onderdeel van de activiteiten was het laten uitvoeren van 18 LCAs voor houttoepassingen in de GWW door RWS.

De VVNH begeleidde verder studenten, zoals van International Timber Trade bij een onderzoek naar triplex en een student van de Hogeschool Windesheim bij een onderzoek naar innovatiemogelijkheden van de houten damwand.

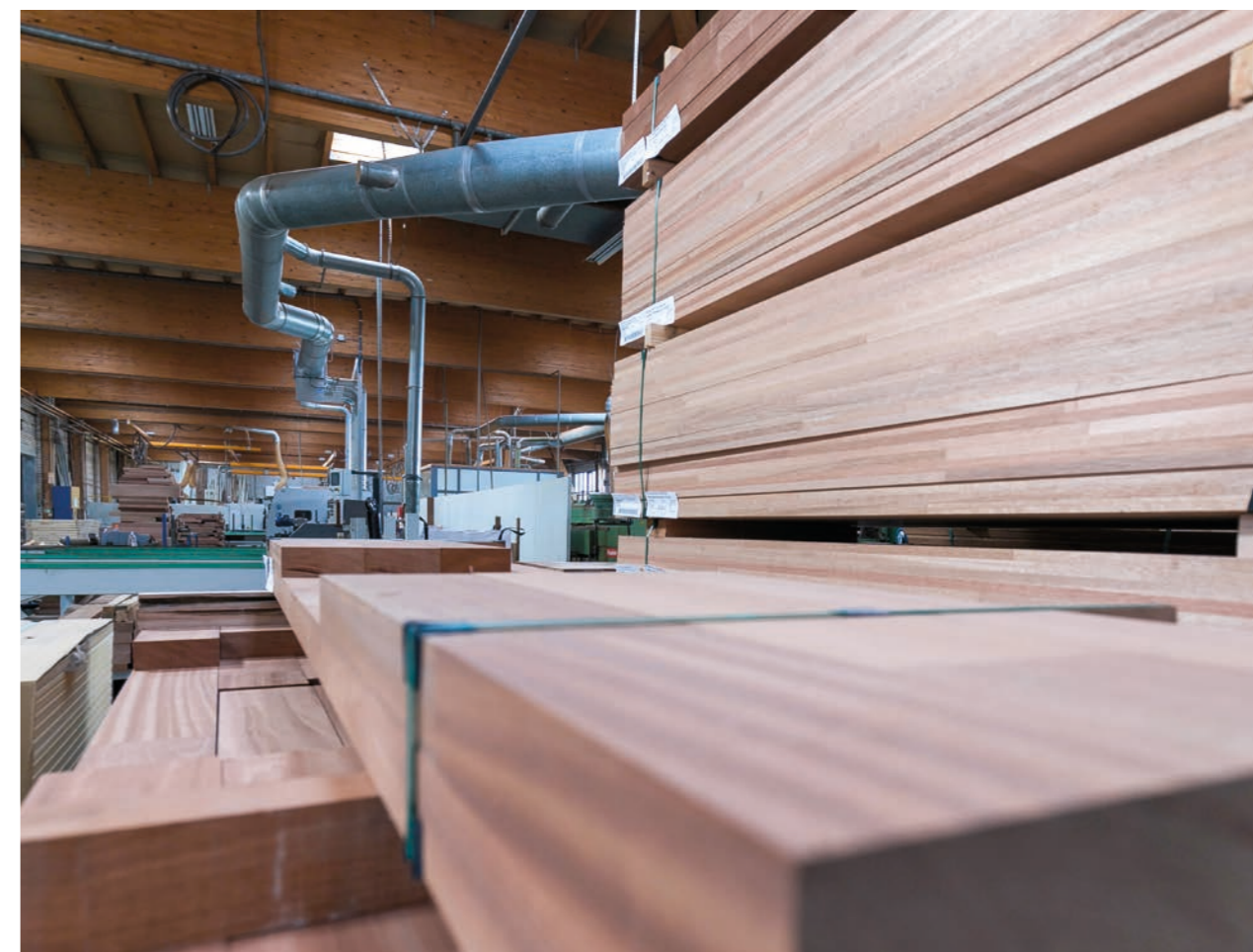
De VVNH heeft in 2018 opdracht gegeven voor het maken van LCAs voor een aantal grondstofstromen, zodat naast hout uit Afrika, Zuid-Amerika en Azië, ook recente milieudata voor loof- en naaldhout

uit Noord-Amerika in de milieudatabase opgenomen kunnen worden.

Door het succes van de digitale CO₂-rekentool (www.opslagCO2inhout.nl) en op verzoek van lidbedrijven, is de website tevens vertaald in het Engels, Duits en Frans.

Tenslotte was de VVNH / Centrum Hout ook vertegenwoordigd in tal van normcommissies: NEN Commissie Hout, NEN Commissie TGB, als ook in de CEN TC350 WG3 Duurzaamheid van gebouwen en GWW. In deze laatste werd met andere bos- en houtlanden stevig ingezet om de gunstige positie van hout in deze belangrijkste LCA norm te behouden.

Daarnaast is Centrum Hout betrokken geweest bij het opzetten van een kader voor het ontwikkelen van beleidsinstrumenten aanzien van Circulariteit via het Platform Circulair Bouwen 2023 (CB23). Te denken valt dan aan het opzetten van een meetmethode, waarbij Centrum Hout zich inzet hernieuwbare grondstoffen te goed te positioneren. Door het jaar heen werden diverse artikelen geschreven in vakbladen en kranten over de klimaat en milieuvoordelen van bouwen in hout. In 2018 werd ook een aantal subsidieprojecten binnengehaald, uitgevoerd en voorbereid ter waarde van € 230.000,-, alle in het kader van de klimaatdoelstellingen.

Sectie Naaldhout

Interview

**Ad van der Heijden,
voorzitter Sectie Naaldhout VVNH**

Voor de sectie Naaldhout was 2018 een jaar waarin er na lange tijd weer beweging van zaken was, al kwam dat vooral in het vierde kwartaal. Ad van der Heijden, voorzitter sectie Naaldhout: "Er traden schaarstes op door een enorme vraag uit China en Amerika. Daaraan kwamen Finland en Rusland tegemoet, waardoor het aanbod voor Europa tegenviel, met prijzen die de eerste negen maanden de pan uit rezen."

**Nu is het algemeen
aanvaard dat hout het
duurzaamste bouw-
materiaal is."**

In Amerika fluctueren de prijzen veel sterker dan bij ons waar ze redelijk vlak zijn. Dat is wel 30-40% in een kwartaal tijd. Met name om hout voor de emballage werd gevochten. "Amerika haalt het meeste hout uit Canada, maar daar stokte de productie, vooral door het mountain pine beetle-probleem. Amerika kwam dus de Europese markt op. Ze betaalden 30, 40 euro per kuub meer dan wij." Doordat Trump China dreigde met een handelsoorlog, liep de houtbehoefte (met name voor de meubelindustrie) daar in het laatste kwartaal terug. Zo kwam er dus meer hout voor West-Europa beschikbaar.

Een gunstige ontwikkeling is dat hout steeds populairder wordt. "Dat merken we al jaren. Ook in het verslagjaar was sprake van groeiende leveringen aan de prefab industrie. Nu is het algemeen aanvaard dat hout het duurzaamste bouw materiaal is, mede door de

toenemende certificering. Zeker naaldhout gaat de doelstelling van alleen duurzaam hout in 2020 halen." De samenwerking met FSC en PEFC wordt steeds beter.

De houtconsumptie was in 2018 goed. "Dat is al vier jaar zo. De crisis stopte feitelijk al in 2013, 2014. De woningbouw trok behoorlijk aan. In 2018 werden ruim 65.000 woningen gebouwd, in 2014 was dat aantal nog 45.000. Als er meer bouwvakkers waren geweest, was dat aantal nog hoger geweest. Ook wij hebben met dat personeelstekort te maken. Terecht hebben we de doelstelling van voldoende vakbekwaam personeel."

De voortekenen van 2018 geven aan dat de doelstelling van 5% meer hout in 2020 zeker haalbaar is. "Er loopt samen met de NBvT een project Houtskeletbouw voor verdere groei. Door het samengaan komen er ook meer financiën beschikbaar, want al die onderzoeken van brandklassen, LCAs en dergelijke zijn duur."

Technische onderwerpen

Het sectiebestuur Naaldhout zet ook dit jaar weer in op duurzaamheid en markt. Zo is er blijvende aandacht om het aandeel duurzaam geproduceerd hout verder te laten stijgen tot 100%. Verder wordt er regelmatig gesproken over handelsketencertificering van met name FSC en STIP, milieuscores van naaldhoutprojecten en werd aandacht besteed aan de activiteiten rond recycling van hout en verpakkingen vanuit haar afvaardiging in Stichting Kringloop Hout en de fytosanitaire regelingen via Stichting SMHV. Terugkerende onderwerpen van gesprek waren verder de ontwikkelingen rond CE-markering en

KOMO-certificering. Sectie Naaldhout is verder vertegenwoordigd in de NEN-normcommissie Hout en TGB Houtconstructies, alsook in het bestuur Houtskeletbouw van de Nederlandse Branchevereniging voor de Timmerindustrie(NBvT). Via deelname door het secretariaat aan commissies en werkgroepen van CEI-Bois werden de belangen van hout ook op Europees niveau behartigd. Blijvende aandacht is er ook voor de kansen en mogelijkheden die de vorming van de Federatie Centrum Hout, tussen Kon. VVNH en NBvT per 1 januari 2018 biedt.

International softwood conference (ISC)

Sectiebestuur Naaldhout verzorgde het marktrapport Naaldhout voor de International Softwood Conference (ISC) en vaardigde een delegatie af naar de ISC die plaatsvond van 10-12 oktober in Riga in Letland, bestaande uit de heren A. van der Heijden W. Schnitger en J. Voet, en de heer E.D. de Munck van het secretariaat. Op de agenda stond de marktontwikkeling in de belangrijkste producten en consumentenlanden en werd door internationale sprekers aandacht besteed aan marktanalyse, financiële achtergronden, en grondstofvoorziening. Speciale aandacht was er dit jaar voor het belang van duurzaam bosbeheer, met een forum discussie met vertegenwoordigers van de keurmerksystemen FSC en PEFC, en Europese Boseigenaren, zagerijindustrie en handel.

Positionering bouwen met hout

Met financiële ondersteuning van NBLH werd dit jaar onderzoek gedaan ten behoeve van het digitaliseren van kennis van de houtskeletbouwmethode (hsb) binnen BIM en de essentiële kenmerken van hsb in relatie tot de nieuwe energieprestatienormen (BENG). Dit in het kader van de doelstelling van de Federatie Centrum Hout; 5% meer hout in de bouw in 2020 ten opzichte van andere materialen, dat mede getrokken wordt door sectiebestuur HSB waarin sectiebestuur Naaldhout is vertegenwoordigd. Daarnaast wordt gekeken naar andere mogelijkheden om het aandeel naaldhout in de markt te vergroten, zoals kennisoverdracht naar opdrachtgevers.

Bestuur

Het bestuur kwam vijf maal bijeen. In 2018 trad de heer Jeroen Scholtens van Oldenboom Meinesz BV te Harlingen toe tot het bestuur.

Sectie Hardhout

Interview

Erik Leeuw,
voorzitter sectie Hardhout

Door wisselingen in de personele bezetting van het Centrum Hout heeft 2018 nog niet gebracht wat we hadden voorgenomen. Aan de andere kant heeft iets nieuws ook wel z'n tijd nodig. Erik Leeuw, voorzitter sectie Hardhout: "Er is een hoop synergie mogelijk. Wij kunnen met de Sectie Kozijnen veel oppakken met bijvoorbeeld een gezamenlijk kwaliteitscontrolesysteem. Behalve houtpromotie kan Centrum Hout veel betekenen in het wegnemen van belemmeringen in regelgeving en uitvoering."

Er zijn steeds minder metselaars."

2018 was kenmerkend anders dan 2017. Begin 2017 was de beschikbaarheid van hout voldoende, vanaf het 4e kwartaal 2017 kwam dit onder druk te staan. "De eerste helft 2018 was het moeilijk bepaalde specificaties te krijgen. We moesten er achteraan jagen, en leveranciers verhoogden hun prijzen. China en met name India waren zeer actief in de markt." Tweede helft 2018 kwamen de verschepingen uit het Verre Oosten op gang, maar we zagen de nieuwbouwproductie met name door capaciteitsproblemen stagneren. Toch was de woningbouwproductie goed: 3 à 4% groei. Eind vorig jaar liepen de voorraden weer op. "2018 was een interessant jaar."

Om de 5% meer hout-doelstelling te halen zullen we anders moeten gaan bouwen, er zal meer geprefabriceerd gaan worden. "Alles wijst erop dat het ecologische product hout een succes kan worden. Als voorbeeld heeft recentelijk een grote groene bouwer besloten in plaats van kunststof veel meer houten kozijnen te gaan toepassen. Deze

toename zien we ook terug in de houten gevelbekleding: er zijn steeds minder metselaars.”

Bij duurzaam hout de norm in 2020 moet de nadruk meer op de afzet liggen. Als we kiezen voor duurzaam hout, dan zullen uiteindelijk de producerende landen hierin (moeten) volgen. “Twaalf VVNH-leden besloten in 2018 met het Actieplan Hout in de GWW met Rijkswaterstaat tot meer GWW-toepassingen in de komende jaren: een prachtig initiatief.”

De doelstelling van Centrum Hout als hét aanspreekpunt voor hout(producten) is een vitale. Een houtinformatielijn is daarbij essentieel. Opleidingen moeten ervoor zorgen dat er voldoende vakbekwaam personeel komt. “Dat alles vergt een duidelijke toekomstvisie. Als Centrum Hout moeten we alles gezamenlijk aanpakken met een goed marketing- en communicatieplan dat nu in de maak is. Van groot belang is dat we ons moeten onderscheiden en niet in commodities moeten blijven hangen.”

Aandachtsgebieden en onderwerpen

Het bestuur heeft zich het afgelopen jaar over diverse onderwerpen gebogen. De belangrijkste zijn o.a.:

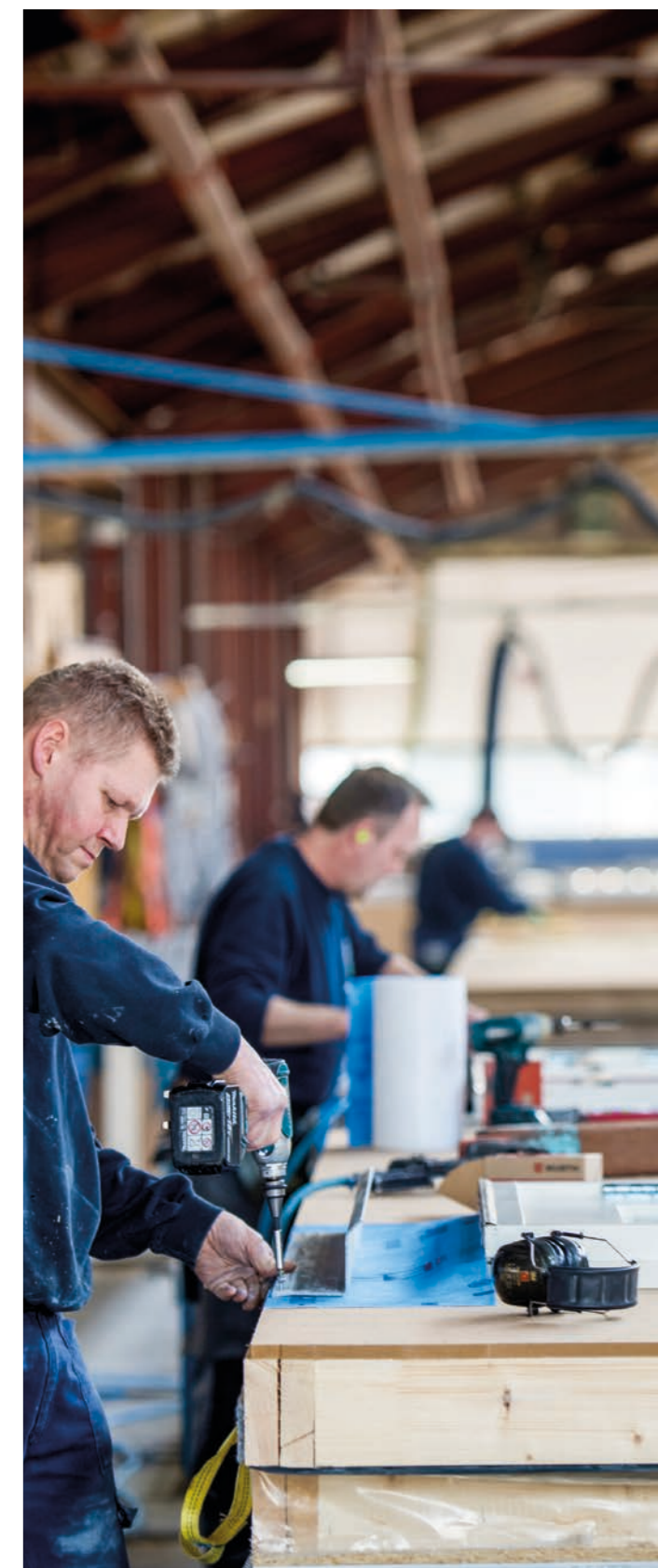
- EUTR en DDS: Het bestuur volgt de ontwikkelingen en neemt de berichten c.q. adviezen van de NVWA en de FLEGT-EUTR-expertgroep over in de berichten naar de leden.
- GIP: Ondanks alle inspanningen is geen alternatief voor GIP gevonden. Het besluit werd genomen om het onderwerp af te sluiten. Afsproken werd dat de leden hierover via de Mededelingen worden geïnformeerd en dat ze worden gewezen op de mogelijkheid van het afsluiten van een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering.
- Gelamineerd en gevingerlast tropisch loofhout; 4418 of 4407?: Het verschil van inzicht tussen het sectiebestuur en de douane werd inzet van de betrokken bedrijven en met advies van Deloitte met een positief resultaat afgesloten.
- Houtsoorten en verlijming, n.a.v. SKH-publicatie 99-05: Het bestuur gaf opdracht voor het laten uitvoeren van het lijmonderzoek. De resultaten worden in 2019 bekend.

European Timber Trade Federation (ETTF)

De heren Ad Wesselink en Paul van den Heuvel namen deel aan de vergaderingen op 15 juni in Madrid (Spanje) en op 12 oktober in Riga (Letland).

Bestuurs-samenstelling

Het sectiebestuur vergadert in 2018 viermaal. De heer C. Boogaardt heeft in 2018 40 jaar zitting in het Sectiebestuur Hardhout. Bij dit bijzondere jubileum is op gepaste wijze door het Sectiebestuur stilgestaan.

Sectie Plaatmateriaal

Interview

Michiel Verbraak,
voorzitter sectie Plaatmateriaal

De sectie Plaatmateriaal kijkt positief aan tegen de nieuwe Federatie Centrum Hout. En de sectie verwacht dat meerdere synergievoordelen gaan bijdragen aan de doelstelling van 5% meer hout in de bouw. Michiel Verbraak, voorzitter sectie Plaatmateriaal: "In 2018 zijn we steeds beter aan elkaar gewend geraakt, het gezamenlijk houtbelang is voor iedereen duidelijk."

Ook voor deze sectie geldt dat er in de eerste helft van 2018 een grote druk op de beschikbaarheid lag: met name gold dit voor de constructieplaten als OSB en Fins vuren. In de tweede helft trad er op een deel van de productgroepen ontspanning op. Braziliaans elliottis pine was daardoor in de eerste helft van 2018 hoog geprijsd en ging in de tweede helft van het jaar hard onderuit. Wegvallende vraag uit de voor Brazilië belangrijke markten was hier debet aan. "Zo waren er meer fluctuaties, denk onder andere aan berkenbetontriplex. Okoumé daarentegen was erg vlak."

“

**In 2018 zijn we steeds
beter aan elkaar gewend
geraakt.”**

"Een trend die we zien overkomen van massief hout, is gemodificeerd plaatmateriaal waarbij houtsoorten die normaliter ongeschikt zijn voor buitentoepassing, hiervoor wel geschikt worden gemaakt. Te denken valt hierbij aan Tricoya, en verder gemodificeerd populieren."

Er waren diverse activiteiten in het verslagjaar. Zo liep er een promotiecampagne voor okoumétriplex, georganiseerd vanuit de

okouméproducenten waaraan de sectie een bijdrage leverde. Verder is er met studenten een onderzoek naar de behoeften en alternatieven van plaatmaterialen in de markt opgesteld; dit moet in 2019 gaan worden uitgerold. Bovendien is er hard gewerkt aan LCA's voor plaatmateriaal. "Daarnaast zijn we bezig geweest aansluiting te vinden bij het jaarlijkse European Panel Federation-congres om zodoende de handel en de fabrikanten nader tot elkaar te brengen."

Ontwikkelingen die de sectie ziet gebeuren, zijn: Prefab is in opkomst, houtskeletbouw groeit en BIM wordt steeds belangrijker. Dat willen we gezamenlijk breed 'gaan oppakken.'

De zes geformuleerde doelstellingen van Centrum Hout zijn zeker haalbaar. "Hout wint steeds meer op milieu- en duurzaamheidsvlak, maar dat vergt wel de nodige inspanningen. Adequate houtinformatie is leidend. Er zit ook veel kennis in de bedrijven zelf en die moeten ze overdragen aan de nieuwe generatie. Die brengt trouwens een inspirerende dynamiek binnen."

Technische onderwerpen

Het sectiebestuur zet zich ook dit jaar weer in om het aandeel duurzaam geproduceerd plaatmateriaal in de markt te vergroten. In het verslagjaar is dan ook ruim aandacht geweest voor kansen en belemmeringen die spelen bij het vasthouden en overschrijden van de doelstelling van 90% aantoonbaar duurzaam in 2020, zoals een analyse van de huidige en toekomstige beschikbaarheid vanuit productielanden. Daarnaast is er aandacht gegeven aan douanetarieven binnen de Generalised Scheme of Preferences (GSP), Taric-codes van de Europese Gemeen-

schap, quota voor triplex, de Europese Houtverordening (EUTR), CE-markering, marktanalyse van plaatmaterialen (o.a. ten behoeve van UNECE), methoden en middelen om het marktaandeel en de positie van plaatmaterialen te vergroten en het kritisch volgen en becommentariëren van verschillende normen en beoordelingsrichtlijnen. Dit alles met aandacht voor doelstellingen, kansen en mogelijkheden die de vorming van de Federatie Centrum Hout, tussen Kon. VVNH en NBvT per 1 januari 2018 biedt.

Toepassingen, marketverkenning en innovatie

In het kader van de doelstellingen van de Federatie Centrum Hout om het marktaandeel van hout en houtproducten met 5% te vergroten ten opzichte van andere materialen, buigt het sectiebestuur Plaatmateriaal zich voortdurend over mogelijkheden om dit voor plaatmaterialen te bereiken. Zo kijkt men naar de potentie in huidige en toekomstige marktsegmenten en middelen om marktvergroting te bewerkstelligen. Er is besloten om naast een algemene marktverkenning van mogelijkheden door vergroting marktaandeel door hout(skelet)bouw, ook een specifiekere verkenning uit te zetten naar kansen en belemmeringen binnen het eigen verkoopapparaat van de houthandel. Bij dit onderzoek worden hogescholen en universiteiten betrokken om zo ook enthousiasme te creëren voor houtachtige plaatmaterialen en de job opportuniteiten binnen onze sector.

Bestuur

Het bestuur kwam in 2018 vier maal bijeen. Er zijn geen wijzigingen in de bestuursamenstelling.

Sociaal

Sociale Commissie

De Sociale Commissie vergaderde in het verslagjaar drie keer. Voor Partiair Beraad kwam ze in het verslagjaar ook drie keer bijeen.

Cao-onderhandelingen

Op 31 maart 2017 liep de Cao af. Omdat VVNH op de onderhandelingresultaten van de Hibin wilde wachten, werd op 12 juni 2017 voor het eerst onderhandeld. Dit leidde in de 4e onderhandelingsronde tot een zogenaamd onderhandelaarsakkoord dat door de bonden met een positief advies aan de achterban kon worden voorgelegd. Dat resultaat behelsde een 2-jarige Cao, een loonsverhoging van 2% per 1 februari 2018, een loonsverhoging van eveneens 2% per 1 januari 2019 en een eenmalige uitkering van € 350,- bruto in november

Duurzame Inzetbaarheid

Duurzame Inzetbaarheid staat al geruime tijd op de agenda van sociale partners. Door de leeftijdsverhoging van AOW en pensioen moet iedereen langer werken. Dan moet men ook vitaal blijven. Om de bewustwording van vitaliteit en gezondheid in relatie tot werk te vergroten, hebben sociale partners besloten

2018. Om de eventuele opschaling van het pensioenfonds naar het BPF Meubel te vergemakkelijken hebben werkgevers voorgesteld uit de loonruimte de franchise te verlagen. Dat werd door de bonden niet overgenomen. Vanuit de werkgeverskant werd voorgesteld de uitlooperperiodieken te schrappen, verruiming van de dagspiegel en het beoordelingssysteem door bedrijven zelf te laten invullen. Hierover konden geen afspraken worden gemaakt, wel werd in een protocol vastgelegd dat er gedurende de looptijd van de Cao door Cao-partijen over gesproken zou worden.

een project op te starten. Hiervoor werd ESF-subsidie toegekend. Er werden 25 pilot bedrijven geselecteerd waar duurzame inzetbaarheidsadviseurs langs zijn gegaan om de problematiek te bespreken en om eventuele acties in te zetten. Het project is in oktober van start gegaan.

Centric, nieuwe pensioenuitvoerder

Per 1 januari 2018 werd de pensioenadministratie, die tot dat moment door Syntrus werd uitgevoerd, door Centric overgenomen. Dit was noodzakelijk omdat Syntrus de dienstverlening aan Bedrijfs-takpensioenfondsen staakte. Centric is een sterke IT-organisatie. Mede gezien de toekomstige ontwikkeling met individuele 'potjes' en alle bijbehorende administratie-

ve lasten, achtte het BPF-bestuur een sterk profiel op IT een goed argument om voor Centric te kiezen. Ook de kosten kwamen beduidend lager uit dan bij Syntrus. De overgang bleek zonder problemen verlopen te zijn. Uitkeringen werden op tijd betaald en de premiefacturen op tijd verstuurd.

Opschaling BPF Meubel

Vertegenwoordigers van de VVNH hebben zitting in het bestuur van het BPF. Op (korte) termijn zullen twee bestuursleden vanwege de maximale zittingstermijn moeten aftreden. Vanwege de specifieke deskundigheid en het grote tijdsbeslag was het niet mogelijk om geschikte kandidaten te vinden. Dit in combinatie met de toekomstbestendigheid van het fonds, heeft het BPF-bestuur

gezamenlijk met sociale partners ertoe gebracht om bij een groter pensioenfonds aan te sluiten. BPF Meubel bleek een geschikte fusiepartner. In 2018 werden de mogelijkheden onderzocht om bij dit fonds aan te sluiten. Echte dealbreakers werden aan het eind van het jaar niet geconstateerd, maar het was nog te vroeg om tot een definitief besluit te komen.

SIVAG

Binnen het bestuur van SIVAG heeft de VVNH nog eens verkondigd dat houtstof weliswaar geclassificeerd is als kankerverwekkend, maar dat er in de praktijk nauwelijks meer gevallen van neuskanker zijn geconstateerd. De gevallen die er in het verleden zijn geconstateerd, blijken blootgesteld geweest aan fijn houtstof dat bij schuren vrijkomt.

In een door het ministerie van Sociale Zaken georganiseerde bijeenkomst over Gevaarlijke Stoffen, heeft de VVNH deze nuancerende geluiden ook laten klinken.

In 2018 werd nog een aantal workshops arbeidsomstandigheden gegeven. Dat waren workshops die in 2017 al gepland waren. De subsidie kon hierdoor toch toegekend worden.

Een aantal onderdelen van de arbocatalogus moet nog aangepast worden. Het gaat om de onderwerpen houtstof, lawaai, gevaarlijke stoffen en explosieveiligheid. Die maken als oplossing wel onderdeel uit van de arbotoolkit. Wat nog ontbreekt is de onderbouwing van de oplossingen. Daar werd in het verslagjaar aan gewerkt, maar dit project werd niet afgerond.

In januari 2019 loopt de erkenning van de branche RIE af. De mogelijkheid om een nieuwe erkenning aan te vragen werd door de vakbonden geblokkeerd doordat er extra eisen aan de branche RIE werden

gesteld. Bovendien eisten de vakbonden dat dat een FNV-deskundige de verplichte toets zou doen. Hierover werd in het verslagjaar met de bonden gesproken, maar aan het eind van het jaar was er nog geen oplossing. Door uitstel aan te vragen aan het RIE-steunpunt, bleef de branche RIE in ieder geval nog tot in 2019 in stand.

Er werd nog eens aandacht besteed aan de Veiligheidsinstructiekaarten en de Inspectielijsten. Die kunnen worden opgevraagd. De kosten zijn voor rekening van SIVAG.

Het SIVAG bestuur kwam in 2018 vier keer bij elkaar.

Opleidingen

Het HOC actualiseerde de basiscursus Hout- en Plaatmateriaal en legde die voor aan de Commissie Branche-erkenning. Die is met de inhoud van de cursus akkoord gegaan waarmee de cursus branche erkend is. De Commissie Branche-erkenning heeft zich vervolgens bezig gehouden met de CTH-cursus.

Op initiatief van de examencommissie heeft het HOC zich bezig gehouden met een praktijk case voor het Naaldhout-examen. De bedoeling is dat examenkandidaten een praktijkcase voorgelegd krijgen om zo de praktijkkennis te kunnen beoordelen.

Verder hield het HOC zich bezig met uitbreiding van de CTH-cursus met onderdelen van de cursus Plaatmateriaal.

De BBL-opleiding Machinale Houtbewerking dreigt verloren te gaan door een gebrek aan leerlingen. Vanuit de VVNH zijn er clusters van bedrijven gevormd rond de ROC's Zwolle, Nieuwegein en Eindhoven, die gezamenlijk hebben uitgesproken 10 leerlingen per ROC per jaar te zullen leveren. Dit wordt verder opgepakt in 2019.

Organisatie

Bestuur VVNH

Het VVNH bestuur vergaderde in 2018 viermaal. De belangrijkste onderwerpen zijn het samen met de NBvT borgen van het houtbelang in de federatieve vereniging Centrum Hout, de samenwerking Hibin in BouwtoeleveringNL. Het bestuur presenteerde de onderwerpen en voorstellen aan de leden tijdens de ledenvergaderingen op 7 juni en 1 november 2018.

VVNH ledenvergaderingen

In 2018 vonden er twee ledenvergaderingen plaats. Beide ledenvergaderingen werden georganiseerd in combinatie met de NBvT. Beide verenigingen vergaderden separaat waarna er een gezamenlijk programma plaatsvond van het Centrum Hout.

Zowel de VVNH als NBvT vergadering stond geheel in het teken van de nieuwe samenwerking. Op 1 november vond de ledenvergadering plaats in Het Spoorwegmuseum te Utrecht.

Naast de gebruikelijke verenigingsonderwerpen is er voor een eerste keer een gezamenlijk voortgangsverslag Centrum Hout: VVNH en NBvT aan de leden gestuurd. Het voortgangsverslag geeft een overzicht van de lopende zaken en activiteiten van Centrum Hout en de NBvT als de VVNH.

Bestuur BouwtoeleveringNL

Het BouwtoeleveringNL bestuur vergaderde in 2018 driemaal. De vergaderingen stonden geheel in het teken van elkaar over en weer informeren over lopende zaken, .o.a. over de gezamenlijke conjunctuurmeting VVNH-Hibin, die weer in 2018 in het voor- en najaar met een enquête onder de leden van de VVNH en Hibin is gehouden.

In memoriam Arthur J.B. de Jong Luneau

In april 2018 overlijdt buitengewoon VIGH-lid en oud voorzitter van de Nederlandse ISC naaldhoutdelegatie Arthur de Jong Luneau. Met zijn overlijden verliest de Nederlandse naaldhouthandel een karakteristieke persoonlijkheid, die zowel nationaal als internationaal wordt gemist. De VVNH en ook de collega-organisaties in binnen- en buitenland hebben hem in hun vergaderingen geëerd.

Leden

In 2018 verwelkomde de VVNH drie nieuwe leden. Aan het eind van het verslagjaar telde de VVNH 216 lidbedrijven met in totaal 104 Filialen.

Ere-voorzitters

C. Boogaardt
H.A.A.J. Gras
K.W. Kuperus
H.W.F. Scholte
J.N. van de Stadt

Ere-lid

A.A.C. Koomen

Besturen**Bestuur**

W.B. Groen (voorzitter)
H. Gooskens
H.A. van Drimmelen
A.J. Schouten
A. Wesselink
P.A. van den Heuvel (secretaris)

Sectie Hardhout

E.J. Leeuw (voorzitter)
T.J. Trooster (vicevoorzitter)
C. Boogaardt
P.F.A.J. Habraken
A. Wesselink
R. van Wijk
P.A. van den Heuvel (secretaris)

Sectie Naaldhout

A.J.H. van der Heijden (voorzitter)
W.K. Schnitger (vicevoorzitter)
G. Dijkman
R. Kwist
M.J.F. Scheijmans
J. Scholtens
J. Voet
E.D. de Munck (secretaris)

Sectie Plaatmateriaal

M. Verbraak (voorzitter)
A. Willemsen (vicevoorzitter)
Mw. C.A. Blaak-Beyleveld
H.A. van Drimmelen
C. Hoogendoorn
H. Koning
E.D. de Munck (secretaris)

Sectie Technische Zaken

L. van Oorschot (voorzitter)
J.C.P. de Haan
E. Scheffers
Vacature
F.A. de Boer (secretaris)

Commissies**Sociale Commissie**

C. Boogaardt (voorzitter)
O. van Biezen
Mw. I. van Gerwen-Gooskens
W.B. Groen
H.J. van Meerten
A.J. Schouten
A. Wijma
P.A. van den Heuvel
F. de Boer (secretaris)

Paritair Beraad Houthandel (PBH)

C. Boogaardt (voorzitter)
O. van Biezen
W.B. Groen
H.J. van Meerten
P.A. van den Heuvel
F. de Boer (secretaris)

Federatieve vereniging BouwtoeleveringNL (BtNL)

H.A. van Drimmelen
W.B. Groen
P.A. van den Heuvel

Geschillencommissie CAO voor de Houthandel

Vacature
F.A. de Boer (secretaris)

Hout Opleidings Centrum (HOC)

F.A. de Boer (voorzitter)
W.B. Groen
Vacature

Internationale Naaldhoutconferentie, ISC (Riga, oktober 2018)

A.J.H. van der Heijden (voorzitter)
W.K. Schnitger
J. Voet
E.D. de Munck

Afvaardigingen**Adviescommissie voor dispensatieaangelegenheden in de houthandel**

F.A. de Boer

Bedrijfstakpensioenfonds voor de houthandel

Mw. I. van Gerwen-Gooskens
H.J. van Meerten
F.A. de Boer

Confédération Européenne des industries du bois (CEI-Bois)

P.A. van den Heuvel
E.D. de Munck

European Timber Trade Federation (ETTF)

A. Wesselink
P.A. van den Heuvel

Federatieve vereniging Centrum Hout (CH)

Het CH bestuur bestaat in 2018 uit het NBVT-hoofdbestuur en het VVNH-bestuur
Paul van den Heuvel (directeur)

Federatieve vereniging BouwtoeleveringNL (BtNL)

H.A. van Drimmelen
W.B. Groen
P.A. van den Heuvel

Geschillencommissie CAO voor de Houthandel

Vacature
F.A. de Boer (secretaris)

Hout Opleidings Centrum (HOC)

F.A. de Boer (voorzitter)
W.B. Groen
Vacature

Internationale Naaldhoutconferentie, ISC (Riga, oktober 2018)

A.J.H. van der Heijden (voorzitter)
W.K. Schnitger
J. Voet
E.D. de Munck

Samenstelling College van Arbiters**Hardhoutdeskundigen**

C. Boogaardt
K.W. Kuperus
T.J. Trooster

Naaldhoutdeskundigen

J.M.E. van Esser
J.N. Wilkens

Plaatmateriaaldeskundigen

R. Broersma

Namens Centrale Bond van Meubelfabrikanten

R.J.H. van Dijk
A. Fijma
P.C. Mulleman

Namens Nederlandse Brancheorganisatie voor de Timmerindustrie

Vacature

Juridische deskundige

A.I. de Boer
Y.R.R.R. de Mul

Bindend Advies Commissie

J.A.G. van Eimeren (voorzitter)
D. van de Kamp (plv. voorzitter)
Y.R.R.R. de Mul (plv. voorzitter)
M.F. Koopmans
K.W. Kuperus
A.H. Stoit
P. Wiegman

Nederlandse Brancheorganisatie voor de Timmerindustrie (NBvT), Bestuur Sectie VHSB
E.D. de Munck

Nederlandse Verbond van de Groothandel (NVG)
P.A. van den Heuvel

Stichting Bedrijfsverpakkingen Nederland (BVNL)
P.A. van den Heuvel (bestuurslid)

Stichting Bewust met Hout
P.A. van den Heuvel (voorzitter)
B. van Overeem (secretaris)

Stichting Fonds voor Onderzoek, Opleiding en Arbeidsverhoudingen in de houthandel (Fonds O.O.& A.)
W.B. Groen
F.A. de Boer

Stichting Keuringsbureau Hout, Bestuur
H.A. van Drimmelen

Stichting Keuringsbureau Hout, College van Deskundigen
P. Zeeman

Stichting Keuringsbureau Hout, Commissie Toepassingen nieuwe Houtsoorten (CTH) / BRL werkgroepen
E.D. de Munck
E.J. Leeuw
T.J. Trooster
O.S. Smeets (agendalid)

Stichting Keuringsbureau Hout, Commissie Industrieel Timmerwerk
H.A. van Drimmelen (plv. P.A. van den Heuvel)

Stichting Kringloop Hout
W.K. Schnitger

Stichting Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), Normcommissie Duurzaamheid van gebouwen
E.D. de Munck

Stichting Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), Normcommissie hout
Prof. dr. J.W.G. van de Kuilen (TU-Delft) (voorzitter)
G. Dijkman (naaldhout)
L. Zaaijer (hardhout)
E.D. de Munck

Stichting Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), TGB Commissie
G.J.P. Ravenshorst (TU Delft) (voorzitter)
(plv. J.W.G. van de Kuilen, TU Delft)
E.D. de Munck

Stichting Service Instituut voor Veiligheid, Arbeidsomstandigheden en Gezondheid (SIVAG)
W.B. Groen
Vacature
F.A. de Boer

Stuurgroep Convenant 'Bevorderen duurzaam bosbeheer'
P.A. van den Heuvel (voorzitter)
B. van Overeem (secretaris)

Vereniging van Houtdrogers (VvH)
F. van Nunen (voorzitter)
E.D. de Munck (secretaris)

VNO-NCW, Werkgroep Grondstoffen en Producten
P.A. van den Heuvel

Secretariaat

P.A. van den Heuvel (Directeur)
F.A. de Boer (Secretaris Sociale Zaken en Technische Zaken)
E.D. de Munck (Secretaris Naaldhout, Plaatmateriaal en Vereniging van Houtdrogers)
Mw. P.A.D. van Leth-Timmer (Secretaresse/administratie)
Mw. A.A. Olthof-Thakoersingh (Secretaresse/administratie)
Mw. H. Wischnewsky (Secretaresse/administratie)
P. Loonstra (ICT manager)
R. Schweitz (Administrateur)

VVNH-leden

Houthandel Alblas BV
 Anders Hout BV
 Houthandel J. Barkmeijer & Zn. BV
 Bear Optima Wood BV
 Van den Berg Hardhout BV
 Berghoef-Hout BV
 Beyleveld Houtimport BV
 Houthandel Boogaardt BV
 Houthandel Lambert van den Bosch BV
 Houtcentre De Bruin BV
 Hardhouthandel G. Cantrijn BV
 Cemplaat BV
 Crooswijkse Houthandel
 Van Dam Houtproducten BV
 Dekker Hout BV
 Houthandel Jos Dennebos BV
 Derlage Junior HOUT VOF
 Diderich Houtimport BV
 Houthandel Diederik Schinveld BV
 Van Dorp Hout BV
 Driplex BV
 Van Drimmelen Toelevering BV
 Hout- en Bouwproducten Van Drimmelen BV
 Duurzaam Hout BV
 E.B. Hout
 Eerste Barneveldse Houthandel BV
 Eppinga Hout & Bouwmaterialen BV
 Fibois BV
 Finex Timber Solutions BV
 De Geer Plaatmaterialen BV
 BV Houthandel H.C. de Goederen
 Gooskens Hout Groep
 Houtindustrie Gramsbergen BV
 Gras Wood Wide BV
 GWW Houtimport BV
 H&P West
 BV Houthandel F. Habraken
 BV Hard- en Zachthout Import Mij.
 Hillegomse Houtgroep
 Hollandse Houtimport BV
 Homé Hout BV
 Hoogendoorn Hout BV
 Houtimport Van den Hoogenhoff BV
 Houthandel Houtex BV
 Houtplex BV
 Houtwerf BV
 Hupkes Houthandel Dieren BV
 i Timber
 Van Ierssel Houtimport BV
 InterFaca VOF
 Houthandel W. Jacobs BV
 Jongeneel BV
 Knappe Hout BV
 KoningsBlaauw Houthandel BV
 Houtimport Kuhn BV
 Leyenaar Taapken Lamaker BV
 Houthandel Looijmans BV
 MagicWood
 Meerdink Winterswijk
 Meilink Houthandel en Zagerij BV
 Houthandel Meppel (Concordia BV)
 MEVO Houtindustrie BV
 J. Mulder Houtimport BV
 Mulders' Houthandel BV
 Nailtra BV
 NatureWood BV
 Noordman Hout BV
 Nordic Timber

Oldenboom Groep BV
 Oscar Timber Products
 Parren Hout BV
 Pollemans & Walhof BV
 TABS Holland NV
 Prohout BV
 Propex Timber BV
 Raaymakers Hout BV
 Ralph Zee BV
 Rechthout VOF
 Regge Hout BV
 Remerink Group BV
 Rest Hout Nederland BV
 RET Bouwproducten
 Houtimport Reuver BV
 Houthandel Math. L. Scheijmans BV
 BV Houthandel v/h Firma J.D. Schuilenga
 Jan Smulders Triplex Import BV
 Houthandel J. Sneek & Zoon BV
 Snel Hout- en Rubberhandel BV
 Gebr. van Soest BV
 Van de Stadt Houtimport BV
 Stora Enso Timber DIY Products BV
 Van Swaaij Trade International
 Timber Trade Connection
 Topjoynt BV
 Total Timber BV
 V-Wood International BV
 Houthandel "De Vechtstreek"
 BouwCenter Veghel BV
 Verdouw Gouda Bouwproducten BV
 VidarWood BV
 J.C. van de Voort Houthandel & Zagerij
 Wenico Timber Consultancy BV
 Van der Werf's Bouwstoffen BV
 Houthandel Wicherson BV
 Wijma Kampen BV
 Withagen Houtproducten BV
 Wood Flame Moerdijk BV
 Woodimex International BV
 Wood Solutions BV
 World Timber Products BV

